

Lukuvuosisuunnitelma 2026-2027

Tammelan koulu

Vuodet: 2026 - 2027

Sisällysluettelo

1. Koulun perustiedot

- 1.1. Lukuvuosisuunnitelman käsittely henkilökunnan kanssa
- 1.2. Rehtorin päätöspöytäkirja
- 1.3. Käsittely vanhempainyhdistyksen kanssa
- 1.4. Koulun opetussuunnitelman viimeisin hyväksymispäivämäärä
- 1.5. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- 1.6. Muiden suunnitelmien ja asiakirjojen käsittelyt
- 1.7. Opiskeluhuoltosuunnitelma ja siihen liittyvien suunnitelmien käsittelyt
- 1.8. Johtamisjärjestelmä
- 1.9. Koulun viralliset sosiaalisen median kanavat
- 1.10. YS-aika
- 1.11. Koulun YS-kalenteri
- 1.12. Työyhteisön toimintaperiaatteet
- 1.13. Perehdytys
- 1.14. Työhyvinvointi
- 1.15. Edellisen vuoden itsearvioinnin käsittely työyhteisössä

2. Opetuksen yleinen järjestäminen

- 2.1. Oppitunnit ja välitunnit
- 2.2. Valvonnat
- 2.3. Ruokailut
- 2.4. Välituntitoiminta ja sen kehittäminen
- 2.5. Koulun toimintakalenteri
- 2.6. Koulun ulkopuolella annettava opetus 1-6 luokat
- 2.7. Koulun ulkopuolella annettava opetus 7-9 luokat
- 2.8. Valmistavan opetuksen lisäopetus

- 2.9. Mahdollisten yhdysluokkien toimintaperiaatteet
- 2.10. Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus
- 2.11. Koulukuljetusten odotusaikojen valvonta
- 2.12. Koululla toimivat Lupa harrastaa -ryhmät
- 2.13. Harrastamisen ja liikkumisen vuosikalenteri
- 2.14. Koulun uinninopetuksen ajankohdat

3. Koulun toimintakulttuurin periaatteet

- 3.1. Arvot ja oppimiskäsitys
- 3.2. Oppiva yhteisö: oppimistulosten seuranta
- 3.3. Oppiva yhteisö: lukutaitotyö
- 3.4. Oppiva yhteisö: oppilaiden digitaalinen osaaminen
- 3.5. Oppiva yhteisö: digitaalinen osaaminen ja tekoäly
- 3.6. Hyvinvointi ja turvallinen arki: kouluruokailun kehittäminen
- 3.7. Hyvinvointi ja turvallinen arki: Granite-turvallisuusilmoitukset
- 3.8. Liikunnallisen elämäntavan edistäminen
- 3.9. Kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus: yhdenvertainen opinpolku
- 3.10. Vastuu ympäristöstä ja kestävään tulevaisuuteen suuntautuminen: lähiluonnon hyödyntäminen

4. Koulun pedagoginen toiminta

- 4.1. Opetussuunnitelmalliset painotukset
- 4.2. Esi- ja alkuopetuksen yhteinen toimintakulttuuri
- 4.3. Monialaiset oppimiskokonaisuudet
- 4.4. Monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteutus
- 4.5. Yhteisopettajuus
- 4.6. Työelämäkasvatus
- 4.7. Taidekaari

5. Oppimisen ja koulunkäynnin tuki

- 5.1. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt
- 5.2. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt: koulunkäynninohjaajat
- 5.3. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt: kouluvalmentajat
- 5.4. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt: muun opetushenkilöstön hyödyntäminen
- 5.5. Konsultaatio

- 5.6. Ryhmäkohtaiset tukimuodot
- 5.7. Pedagogisen tuen tiimin toiminta
- 5.8. Pedagogisen tuen tiimin kokoonpano
- 5.9. Opintoihin kiinnittyminen
- 5.10. Oppilaskohtaiset tukitoimet
- 5.11. Erityis- ja yleisopetusluokkien välinen yhteistoiminta
- 5.12. Joustava perusopetus
- 5.13. Tavoitekokonaisuuksittain opiskelu
- 5.14. Toiminta-alueittain järjestettävä opetus

6. Opiskeluhoito

- 6.1. Esi- ja perusopetuksen opiskeluhoito suunnitelma
- 6.2. Yhteisöllisen opiskeluhoito toimenpiteet
- 6.3. Poissaolojen seuranta ja niihin puuttuminen
- 6.4. Opiskelijoiden kokemaan kiusaamiseen, häirintään, syrjintään ja väkivaltaan puuttuminen
- 6.5. Lääkehoitosuunnitelmat
- 6.6. Kouluterveyskyselyiden tulosten käsittelyt

7. Oppilaiden osallisuus

- 7.1. Vuorovaikutus ja osallisuus
- 7.2. Oppilaskuntatoiminta
- 7.3. Oppilaskunnan vuosikello
- 7.4. Oppilaskuntien ohjaavat opettajat lukuvuonna 2026 – 2027
- 7.5. Oppilaskuntien kehittämistehtävä kouluruokailuissa
- 7.6. Tukioppilastoiminta

8. Siirtymä- ja nivelvaiheiden toimintamalli

- 8.1. Siirtymä esiopetuksesta perusopetukseen
- 8.2. Vuosiluokkien 6 ja 7 välinen nivelvaihe
- 8.3. Siirtymä perusopetuksesta toiselle asteelle
- 8.4. Koulukohtaiset tarkennukset

9. Arviointi ja kehittäminen

- 9.1. Koulun itsearviointi

9.2. Kyselyt ja oman toiminnan arviointi

9.3. Oppimisen arviointi

9.4. Yhteisöllisyyden ja osallisuuden toimintakulttuurin portaat

10. Suunnitelmat ja liitteet

10.1. Suunnitelmat

10.2. Liitteet

10.3. Työkalut

1. Koulun perustiedot

Perusopetusasetus 9 § mom 1

Opetuksen järjestäjän tulee laatia lukuvuosittain opetussuunnitelmaan perustuva suunnitelma, josta määrätään opetuksen yleisestä järjestämisestä, opetustunneista ja opetuksen yhteydessä järjestettävästä muusta toiminnasta sekä työajoista, koulun ulkopuolella annettavasta opetuksesta sekä muista tarpeellisista opetuksen järjestämiseen liittyvistä asioista.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 1.2

Lukuvuosisuunnitelmalla täsmennetään, miten opetussuunnitelmaa toteutetaan kussakin koulussa lukuvuoden aikana. Perusopetusasetus velvoittaa tiedottamaan oppilaille ja näiden huoltajille keskeisistä lukuvuosisuunnitelmassa päätetyistä asioista.

1.1. Lukuvuosisuunnitelman käsittely henkilökunnan kanssa

Päivämäärä: 2026-09-29

Henkilökuntapalaveri 29.9.2026

1.2. Rehtorin päätöspöytäkirja

Päivämäärä: 2026-09-29

Kalle Nuoranne 29.9.2026 / TRE:3432/12.01.01/2026

1.3. Käsittely vanhempainyhdistyksen kanssa

Vanhempainyhdistyksen kokoukseen on hyvä kutsua myös oppilaskunnan edustus.

Päivämäärä: 2026-10-22

Vanhempainyhdistyksen vuosikokous 22.10.2026

1.4. Koulun opetussuunnitelman viimeisin hyväksymispäivämäärä

Päivämäärä: 2026-09-29

1.5. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivittäminen marraskuun loppuun mennessä. Syksyllä 2025 tehty suunnitelma on voimassa 2028 asti. Suunnitelmaa tulee tarkastella vuosittain.

Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma koskee myös esiopetusta ja sen laatimiseen osallistetaan myös esiopetuksen henkilökuntaa.

Päivämäärä: 2025-11-30

1.6. Muiden suunnitelmien ja asiakirjojen käsittelyt

Käsittelyt ja mahdolliset päivitykset syyslukukauden alussa.

Suunnitelma	Kokous pvm
IP-suunnitelma	29.9.2026
Perusopetuksen järjestyssäännöt	29.9.2026
Turvallisuusohjeet (TreTurva)	29.9.2026
Kasvatukselliset toimet, kurinpito ja turvaamistoimenpiteet -suunnitelma	29.9.2026

1.7. Opiskeluhooltosuunnitelma ja siihen liittyvien suunnitelmien käsittelyt

Lukuvuosisuunnitelmaan liittyvien suunnitelmien käsittelyt ja mahdolliset päivitykset syyslukukauden loppuun mennessä.

Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä koskee myös esiopetusta ja sen laatimiseen osallistetaan myös esiopetuksen henkilökuntaa.

Suunnitelma	Käsittelyn pvm
Esi- ja perusopetuksen opiskeluhooltosuunnitelma	3.11.2026
Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä	3.11.2026
Poissaoloihin puuttumisen malli	3.11.2026
Esi- ja perusopetuksen päihitteettömyyssuunnitelma	3.11.2026
Lääkehoitosuunnitelmakokonaisuus	3.11.2026

1.8. Johtamisjärjestelmä

Koulun johtamisrakenne, vastuujako ja tiimirakenne sekä eri tiimien tehtävät.

Henkilöstölistat, opetettavat aineet ja tehtävät täytetään erilliseen tiedostoon (rehtori-Teams).

Johtoryhmä

- Kalle Nuoranne Rehtori
- Jan Lyden Apulaisrehtori
- Tiina Lehtikainen Aineenopettaja (kielet)
- Jonna Kolari Luokanopettaja
- Mervi Uitti Luokanopettaja
- Katriina Pekkinen Luokanopettaja

Työryhmät

Painopistealueet

- Mika Välimäki
- Susanna Seinelä
- Anu Kärki
- Jenni Schorpp
- Tiina Anttonen

Turvallisuus, kiusaamisen ehkäisy

- Tiina Lehtikainen
- Kirsi Lehtonen
- Annika Takala
- Jonna Kolari
- Johanna Pekki

Juoksevat asiat

- Veera Kairimo-Kanto
- Anne Simonen
- Jori Aaltonen
- Katriina Pekkinen
- Riitta Bloigu-Oey
- Hanna Lahdensuo

- Mervi Uitti

TYHY

- Tiina Tarra
- Nina Pirttinokka
- Riikka Kolunsarka
- Lauri Sassila
- Soile-Maritta Virta

Tiimit

- Alkuopetus
- 3.-6. -luokat
- Kuvataide
- Saksa
- Kieli
- EO
- VET
- S2

1.9. Koulun viralliset sosiaalisen median kanavat

Koulut noudattavat Tampereen kaupungin sosiaalisen median käytön [ohjetta](#) sekä perusopetuksen [tarkennuksia](#).

Perusopetuksen yhteisiä virallisia sosiaalisen median kanavia ovat:

- [Opettajamentorit](#): @opettajamentorit
- [Yhteisopettajuuden tutoropettajat](#): @yhteisopettajuudenkepeys
- [Lupa liikkua](#): @lupaliikkualupaharrastaa
- [Lukeva Tampere](#): @lukukaari

Koulut kirjaavat lukuvuosisuunnitelmaansa mahdolliset koulun viralliset some-kanavat.

1.10. YS-aika

Yhteissuunnittelutyön painopistealueet, resursointi ja toteuttaminen päätetään yhdessä opettajien kanssa koulun lukuvuosisuunnitelman laatimisen yhteydessä. Henkilöstökokoukset sisältävät myös kaupungin suunnitelmien ja perusopetuksen opetussuunnitelman mukaista toiminnan kehittämistä.

Ys-aikaan ei katsota luettavaksi: koulukohtaiset kehittämistehtävät, luokanvalvojan tehtävät ja muut erityistehtävät. Välitunti on osa oppituntia, joten välituntien aikana tehtyä työtä ei voida lukea ys-aikaan kuuluvaksi.

Yhteissuunnittelutyön painopistealueet, resursointi ja toteuttaminen päätetään yhdessä opettajien kanssa koulun lukuvuosisuunnitelman laatimisen yhteydessä. Henkilöstökokoukset sisältävät myös kaupungin suunnitelmien ja perusopetuksen opetussuunnitelman mukaista toiminnan kehittämistä. Annetusta YS-resurssista ei voi poiketa.

Ys-aikaan ei katsota luettavaksi: koulukohtaiset kehittämistehtävät, luokanvalvojan tehtävät ja muut erityistehtävät. Välitunti on osa oppituntia, joten välituntien aikana tehtyä työtä ei voida lukea YS-aikaan kuuluvaksi.

YS-aikaan laskettavat tehtävät ja niihin varatut tunnit:

Kokoukset, koulutukset, luokka-astetiimit ja aineryhmät, kehittämistiimit, työntekijäkokemuskyselyyn vastaaminen	38h
Arviointi- ja oppimiskeskustelut (yksi oppimiskeskustelu= 20min)	10h
Valtakunnalliset kokeet, Karvi, laajan terveystarkastuksen opettajalomake, Move! -kirjaukset (fyysisen toimintakyvyn mittaustulokset)	22h
Muu kodin ja koulun välinen yhteistyö	20h
Sitomaton YS- aika	30h
YHTEENSÄ	120h

1.11. Koulun YS-kalenteri

Suunnitelma YS-ajan käytöstä (esim. yhteiset kokoukset, tiimikokoukset, kyselyihin vastaaminen).

Kokouksiin käytössä oleva ys-aika 38h/vuosi. Suunnitelmaan voidaan kirjata myös muuta YS-aikaa kuin kokoukset.

Päivämäärä	Aiheet	Huomiot
Katso liite (YS-kalenteri)		

YS-kalenteri syksy 2026

Vko	Aihe	JORY	LISÄTIETOJA
32 Elokuu	VESO	x	
33	KOKOUS		
34	KOKOUS	x	
35	ei YS	x	
36 Syyskuu	Työryhmät		Yhteinen aloitus
37	Tiimit		Yhteinen aloitus tarvittaessa
38	YS Keskustan koulut		
39	ei YS	x	
40	Kokous		
41 Lokakuu	Työryhmät		
42	SYYSLOMA		
43	Tiimit		
44	ei YS	x	
45 Marraskuu	Kokous		
46	Työryhmät		
47	Luokka-asteet		Juhla, arviointi ym.
48	Ei YS	x	
49 Joulukuu	Arviointikokous		arviointin DL 13.12.
50	YS		Tarkentuu
51	Kahvit		

1.12. Työyhteisön toimintaperiaatteet

Tutustukaa Tampereen kaupungin periaatteisiin

[Eettiset toimintaperiaatteet](#)

[Henkilöstöpoliittiset periaatteet](#)

Koulut kirjaavat valitsemansa painopisteet kaupungin periaatteista.

- Pidämme huolta toisistamme. Arjen teot ja huomaaminen näkyväksi jokaisessa työpäivässä.
- Minulla on selkeä työnkuva. Arjen selkeyttäminen laadukkaan ja läpinäkyvän tiedotuksen muodossa.
- Tunnen työni tavoitteet ja työyhteisöni pelisäännöt. Näiden läpi käynti yhteisissä palaverissa.
- Työni haasteet ovat hallinnassa. Esihenkilöiden ja työyhteisön tuki.
- Kehitän osaamistani ja työtäni ja tätä kautta innostun työstäni.
- Edistän omaa hyvinvointiani sekä töissä että vapaa-ajalla.
- Työtäni arvostetaan ja koen työni merkitykselliseksi. Esihenkilöiden ja työyhteisön tuki. Huomataan hyvä.
- Saan hengähdystaukoja työpäivän aikana.

1.13. Perehdytys

Uusille työntekijöille järjestetään yhteisiä tervetuloilaisuuksia.

Perusopetus järjestää kaupunkitasoista mentorointia, jota antavat koulutetut opettajamentorit. Mentorointi tehdään tutortoiminnan puitteissa.

Kaikki työntekijät ohjataan tutustumaan [Perusopetuksen perehdytys ja työyhteisön hyvinvointi-sivuun](#).

Henkilöstö tuntee Tampereen perusopetuksen käsikirjan (Tasku):

[Perusopetuksen henkilöstön käsikirja](#)

Uudet työntekijät ohjataan tutustumaan uuden henkilöstön oppaaseen (Tasku):

[Tervetuloa Tampereen tekijäksi](#)

Katso liite (Perehdytyslista excel-muodossa)

1.14. Työhyvinvointi

Koulun yhdellä kehittämistiimillä on yhtenä tehtävänä työhyvinvointi. Tiimi käsittelee vuoden aikana työhyvinvointiin liittyviä asioita (muitakin näkökulmia kuin virkistystoiminta).

Koulu kirjaa toimenpiteensä työssä jaksamisen ylläpitämiseen ja edistämiseen sekä työyhteisötaitojen kehittämiseen.

Työssä jaksamisen ylläpitäminen ja työhyvinvoinnin kehittäminen

- Työkokemuskyselyyn vastataan YS-ajalla. Tulokset käsitellään henkilöstön kanssa, ja niiden pohjalta sovitaan tarvittavista kehittämistoimenpiteistä sekä seurataan niiden toteutumista.
- Uusille työntekijöille tarjotaan perusopetuksen mentorointia työyhteisöön kiinnittymisen ja työn hallinnan tukemiseksi.
- Työn sujuvuutta edistetään arvioimalla säännöllisesti työtehtäviä ja toimintatapoja. Tavoitteena on karsia turhaa työtä sekä vahvistaa yhteistyötä niin, että se tukee työn tekemistä eikä lisää työkuormaa.
- Työyhteisössä ylläpidetään avointa, keskustelevaa ja kuuntelevaa toimintakulttuuria, jossa henkilöstöllä on mahdollisuus osallistua yhteiseen kehittämiseen.

Hyvien työyhteisötaitojen edistäminen

- Henkilöstöä kannustetaan rakentavaan vuorovaikutukseen, yhteistyöhön ja yhteisten toimintatapojen noudattamiseen.
- Työyhteisön asioita käsitellään avoimesti yhteisissä kokouksissa, ja henkilöstöllä on mahdollisuus tuoda esiin näkemyksiään sekä kehittämis ehdotuksiaan.
- Uusien työntekijöiden perehdyttämiseen ja mentorointiin kiinnitetään erityistä huomiota.

Henkilöstökyselyistä saatavan tiedon hyödyntäminen

- Työkokemus- ja henkilöstökyselyiden tuloksia hyödynnetään työhyvinvoinnin, johtamisen ja työyhteisön toimintatapojen kehittämisessä.
- Tulosten perusteella tunnistetaan vahvuuksia ja kehittämiskohteita, joiden pohjalta sovitaan yhteisistä toimenpiteistä.
- Toimenpiteiden vaikutuksia arvioidaan seuraavien kyselyiden yhteydessä.

Yhteisöllisyyttä tukevat käytännöt

- Henkilökunnan merkkipäiviä ja muita merkittäviä elämäntilanteita huomioidaan yhteisesti sovituilla tavoilla.
- TyHy-ryhmä järjestää henkilöstön toiveisiin perustuvaa toimintaa ja toteuttaa säännöllisin väliajoin työhyvinvointikartoituksen, jonka avulla kehitetään hyvinvointia tukevaa toimintaa.

Keskeiset tavoitteet

1. Henkilöstön työssä jaksamisen tukeminen.
2. Työkuormituksen hallinnan parantaminen ja turhan työn vähentäminen.
3. Avoimen ja arvostavan työyhteisökulttuurin vahvistaminen.
4. Henkilöstökyselyistä saadun tiedon systemaattinen hyödyntäminen toiminnan kehittämisessä.
5. Yhteisöllisyyden ja työhyvinvoinnin vahvistaminen.

1.15. Edellisen vuoden itsearviointin käsittely työyhteisössä

Koulut käsittelevät edellisen lukuvuoden lukuvuosisuunnitelman itsearviointin lukuvuoden alussa ja nostavat kirjattuja kehittämistoimia uuden lukuvuosisuunnitelman tavoitteiksi.

Päivämäärä: 2026-09-29

Henkilökuntapalaverissa

2. Opetuksen yleinen järjestäminen

2.1. Oppitunnit ja välitunnit

Eri koulutalojen oppitunnit ja välituntiaikataulu.

Liitteenä

Päivittäinen aikataulu 2026-2027 FINAL

	Ruokailu 0	Ruokailu 1	Ruokailu 2	Ruokailu 3	Ruokailu 4	Ruokailu 5	Ruokailu 6
8.15	1. tunti 8.15-9.00	1. tunti	1. tunti	1. tunti		1. tunti	1. tunti
8.30							
8.45							
9.00	2. tunti 9.00-9.45	2. tunti	2. tunti	2. tunti		2. tunti	2. tunti
9.15							
9.30							
9.45	Pitkä välikä 9.45-10.15	Ulkovälikä piha	Pitkä välikä 9.45-10.15	Pitkä välikä 9.45-10.15		Pitkä välikä 9.45-10.15	Pitkä välikä 9.45-10.15
10.00		3. tunti 10.00-10.45					
10.15	Ruokailu 10.15		3. tunti 10.15-11.00	3. tunti 10.15-11.00		3. tunti 10.15-11.00	3. tunti 10.15-11.00
10.30							
10.45	3. tunti 10.30-11.15	Ruokailu 10.45					
11.00		Ulkovälikä piha	Ruokailu 11.00	Ulkovälikä piha		4. tunti 11.00-11.45	Ulkovälikä piha
11.15	Ulkovälikä piha	Ulkovälikä piha	Ulkovälikä piha	Ruokailu 11.15			4. tunti 11.15-12.00
11.30					Esketit		
11.45	4. tunti 11.30-12.15	4. tunti	4. tunti	4. tunti		Ruokailu 11.45	
12.00						Ulkovälikä piha	Ruokailu 12.00
12.15	Ulko-/sisävälikä	Ulko-/sisävälikä	Ulko-/sisävälikä	Ulko-/sisävälikä	Ruokailu piha	Ulko-/sisävälikä	Ulko-/sisävälikä
12.30							
12.45	5. tunti 12.30-13.15	5. tunti	5. tunti	5. tunti		5. tunti	5. tunti 12.30-13.15
13.00							
13.15	Ulkovälikä piha	Ulkovälikä piha	Ulkovälikä piha			Ulkovälikä piha	Ulkovälikä piha
13.30				6. tunti 13.15-14.00			
13.45	6. tunti 13.30-14.15	6. tunti	6. tunti			6. tunti	6. tunti 13.30-14.15
14.00				(esim. LI/KU kaksoistunti)			
14.15							7. tunti 14.15-15.00
14.30							
14.45							
15.00							

2.2. Valvonnat

- Kuvaile koulun toimenpiteet: miten huolehditaan riittävästä ja turvallisesta välituntivalvonnasta.
- Kerro, miten välituntivalvontaa vahvistetaan tarvittaessa tilapäisesti.

- Kaikkien oppilaiden ollessa välitunnilla valvoja on pihalla vähintään neljä.
- Muilla välitunneilla valvojamäärä on oppilasmäärän suhteessa.
- Ns. puistovälitunneilla osa ohjaajista siirtyy oppilaiden kanssa puistoon erillisen suunnitelman mukaan.
- Sisävälitunneilla ohjattua toimintaa. Opettajat ohjaavat ja valvovat.
- Tilanteen edellyttäessä valvoja lisätään erikseen määräämällä
- Rakennustyömaan vaatimukset on huomioitu valvontaresurssissa

Vuorot ks. liite

VÄLITUNTIVALVONNAT 2026-2027		5 valvontaa / opettaja (pallit linjat huojennukset)					17.8.2026
KLO		Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	
Puistoon		3-4S (13) + ? 4A (27)	6A, 6B, 6CK (69) palloliijat		3A(21),3BK(24) 4BK(24) = 79 5A,5B,5CK,5-6S (68) palloliijat	3.-4. lk palloliijat max. ?	
	1			9.00-9.15 Riitta BO			
2a	Pitkä välikka 1 9.45-10.00	1 Hanna L	Mervi	Soile-Maritta	Kirsi	Jori	
		2 Nina	Riikka	Vilhelmiina	Jonna	Anne	
		3 Anne	Anu	Mika	Riitta BO puisto	Vilhelmiina	
		4 Tiina T	Tiina T	Tiina T	Katrina puisto	Tiina T	
		5	Mika puisto	Riikka tanssi	Anne puisto	Nina tanssi	
		6 Mervi puisto	Lauri puisto		Annikka puisto	Veera puisto	
		7 Veera puisto	ohjaaja puisto		Mika puisto	ohjaaja puisto	
2b	Pitkä välikka 2 10.00-10.15 (R0, R2, R3, R5, R6)	1 Mervi puisto	Mika puisto		Riitta BO puisto	Veera puisto	
		2 Veera puisto	Lauri puisto		Katrina puisto	ohjaaja puisto	
		3	ohjaaja puisto		Anne puisto		
		4 Soile-Maritta	Jonna	Jonna	Annikka puisto	Vilhelmiina	
		5 Tiina A	Hanna L	Susanna	Mika puisto	Susanna	
		6 Jori	Johanna	Tiina L	Soile-Maritta	Sanni	
		7			Mervi		
3a	11.00-11.15 (R1, R3, R6)	1 Hanna L	Vilhelmiina	Mervi	Vilhelmiina	Riitta BO	
		2 Kirsi	Katrina	Katrina	Lauri	Lauri	
		3 Tiina L	Jori	Veera	Jonna	Anu	
3b	11.15-11.30 (R0, R1, R2)	1 Emilia H	Emilia H	Johanna	Anu	Emilia H	
		2 Johanna	Kirsi	Kirsi	Johanna	Katrina	
		3 Anne	Anu	Anu	Taina?, Jonna kaly tanssi	Johanna	
4a	12.00-12.15 (R5)	1 Annika	Sanni	Annika	Sanni	Jonna	
4b	12.15-12.30	1 Maria	Maria	Maria	Maria	Jan	
		2 Tiina A	Soile-Maritta	Soile-Maritta	Tiina A	Tiina A	
		3 Susanna	Susanna	Hanna L	Susanna	Hanna L	
		4 Jori	Tiina A	Jori	Tiina L	Kirsi	
5	13.15-13.30	1 Riikka	Riikka	Riitta BO	Tiina L	Ei valvontaa	
		2 Tiina L	Nina	Lauri	Nina		

2.3. Ruokailut

Oppilaiden osallistumista kouluruokailuun tulee seurata.

Ruokailuun pyritään järjestämään suositusten mukainen aika tarvittaessa joustamalla muusta toiminnasta (pääosin välitunneista).

Luokat ruokailevat eri päivinä osittain vaihtuvina ajankohtina.

Vuorot liitteenä.

18.8.2026 T

RUOKAILUVUOROT 2026-27																
Vuoro	KLO	MAANANTAI			TIISTAI			KESKIVIIKKO			TORSTAI			PERJANTAI		
		Infokirjasto max 50	Siirtokelp. max 75	Luokissa	Infokirjasto max 50	Siirtokelp. max 75	Luokissa	Infokirjasto max 50	Siirtokelp. max 75	Luokissa	Infokirjasto max 50	Siirtokelp. max 75	Luokissa	Infokirjasto max 50	Siirtokelp. max 75	Luokissa
Eskarit aamiaisinen	8:00															
R0	10.15-10.30	3A 20 Katrina	3BK 24 Anne											3A 20 Katrina 3-4S 13 Mervi	3BK 24 Anne	
R1	10.45-11.00	2A 19 Anu 2B 16 Kirsi	1-6 AB 10 1-6C 10		2A 19 Anu 2B 16 Kirsi	1-6 AB 10 1-6C 10		2A 19 Anu 2B 16 Kirsi	1-6 AB 10 1-6C 10		2A 19 Anu 2B 16 Kirsi	1-6 AB 10 1-6C 10		2A 19 Riikka 2B 16 Nina	1-6 AB 10 1-6C 10	
R2	11.00-11.15	1A 18 Tiina A 1-2A 15 Johanna	1B 17 Solle-M. 4A 27 Veera		1A 18 Tiina A 1-2B 15 Johanna	1B 17 Solle-M. 4A 27 Veera		1A 18 Tiina A 1-2S 15 Johanna	1B 17 Solle-M. 5CK 24 Susanna		1A 18 Tiina A 1-2S 15 Johanna	1B 17 Solle-M. 4A 27 Veera		1A 18 Tiina A 1-2S 15 Johanna	1B 17 Solle-M. 4A 27 Veera	
R3	11.15-11.30	3-4S 13 Mervi	4BK 24 Nina		3A 20 Katrina 3-4S 13 Mervi	3BK 24 Anne 4BK 24 Riitta		3A 20 Katrina 3-4S 13 Mervi	3BK 24 Anne 4A 27 Veera 4BK 24 Riitta		3A 20 Jori 3-4S 13 Mervi	3BK 24 Anne 4BK 24 Riitta			4BK 24 Riitta	
R4	Eskarit 11.30		OS 8 Jenni	Eskarit su		OS 8 Jenni	Eskarit su		OS 8 Jenni	Eskarit su		OS 8 Jenni	Eskarit su		OS 8 Jenni	Eskarit su
R5	11.45-12.00	5A 20 Jonna 5B 21 Riitta	5CK 24 Susanna 5-6S 28 Annika		5A 20 Jonna 5B 21 Sanni	5CK 24 Susanna		5A 20 Jonna 5B 21 Jori	5-6S 28 Annika		5A 20 Katrina 5B 21 Sanni	5CK 24 Susanna 5-6S 28 Annika		5A 20 Jonna 5B 21 Sanni	5CK 24 Susanna 5-6S 28 Jan 6CK 24 Hanna	
R6	12.00-12.15	6A 25 Lauri	6B 24 Mika 6CK 24 Hanna		6A 25 Lauri 6B 24 Mika	5-6S 28 Annika 6B Mika 6CK 24 Hanna		6A 25 Lauri	6B 24 Mika 6CK 24 Hanna		6A 25 Lauri	6B 24 Mika 6CK 24 Hanna		6A 25 Lauri	6B 24 Mika	

2.4. Välituntitoiminta ja sen kehittäminen

Millaista välituntitoimintaa koululla järjestetään?

Millaisia kehittämistavoitteita on koulun järjestämälle välituntitoiminnalle? Miten ohjattua toimintaa lisätään lukuvuoden aikana sisällä ja ulkona?

Välituntitoiminta	Nykyinen toiminta	Tavoitteet
Ulkotoiminta	Välituntialue on remontin vuoksi merkittävästi pienentynyt. Välituntialueet ja vaaranpaikat on rajattu ja niiden käytöstä on ohjeistettu oppilaita ja henkilöstöä. Pallopelit on pienellä koulupihalla kielletty. Pihan asfalttiosuudelle on rajattu rauhallinen alue, jossa ei juosta eikä leikitä esimerkiksi hippaleikkejä. Pitkällä välitunnilla hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan koulun lähiympäristöä. Välituntivälineitä on oppilaiden lainattavissa. Valvontaa ja välituntijärjestelyjä muutetaan tarvittaessa tilanteen edellyttämällä tavalla.	Kehitetään pienelle piha-alueelle soveltuvaa monipuolista, liikunnallista ja turvallista välituntitoimintaa. Lisätään turvallista, pienessä tilassa ja paikallaan tapahtuvaa tekemistä. Kehitetään välituntivälineiden lainaamotoimintaa. Hyödynnetään pitkää välituntia ja koulun lähiympäristöä mahdollisuuksien mukaan. Selvitetään mahdollisuuksia uusiin toimintapisteisiin. Seurataan remontin ja muuttuvien pihaolosuhteiden vaikutuksia ja mukautetaan järjestelyjä tarvittaessa.
Sisätoiminta	Sisätiloja hyödynnetään pienentyneen välituntipihan aiheuttaman tilanpuutteen kompensoimiseksi. Koulussa järjestetään ohjattua sisävälituntitoimintaa. Järjestetään tanssivälitunteja. Järjestetään lukuvälitunteja.	Monipuolistetaan ohjattua sisävälituntitoimintaa. Kehitetään uusia sisätiloihin soveltuvia toimintamuotoja. Hyödynnetään käytettävissä olevia sisätiloja tarkoituksenmukaisesti ja turvallisesti. Osallistetaan oppilaita välituntitoiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen.

2.5. Koulun toimintakalenteri

Toimintakalenterissa tulee näkyä lukuvuoden työajat ja koulun tapahtumat.

Koulun toimintakalenteri on koko henkilöstön käytössä olevassa **Tammelan arki -kalenterissa**. Kalenteriin kootaan koulun yhteiset tapahtumat ja muut koulun arkeen vaikuttavat ajankohdat. Tapahtumista tiedotetaan huoltajille tarpeen mukaan Wilman ja koulun kotisivujen välityksellä. Tammelan arki -kalenteri on henkilöstölle jaettu kalenteri, johon myös henkilöstö voi lisätä laajempaa joukkoa koskevia tapahtumia.

Elokuu

- VESO-päivät 4.–5.8.2026
- Henkilökuntakuvaus 5.8.
- Oppilaiden koulutyö alkaa 6.8.
- Koulukuvaus 17.–19.8.
- Vanhempainillat alkavat
- Turvallisuuskävelyt ja koulun turvallisuuskäytäntöihin perehtyminen
- Lupa liikkua -tuntien ja Lupa harrastaa -ryhmien ilmoittautumiset

Syyskuu

- Opiskeluhuollon konsultointiajat alkavat 1.9. ja jatkuvat kuukausittain
- Ranskalaiset opettajaharjoittelijat koululla
- Särkänniemi-päivä ja Niihaman opintoretki 8.9.
- Vanhempainillat jatkuvat
- Oppimisen tuen pedagogisen tuen tiimien toiminta
- Seurakunnan päivänavaukset alkavat
- Oppilaskunnan toiminta
- Suunnistus ja muu syksyn liikuntatoiminta

Lokakuu

- Pedagogisen tuen tiimit jatkuvat
- Koulun terveydellisten olojen tarkastus 6.10.
- Syysloma
- Vanhempainyhdistyksen vuosikokous 22.10.
- Syksyn turvallisuusharjoitukset
- Syksyn liikunta- ja välituntitoiminta jatkuu

Marraskuu

- Pedagogisen tuen tiimit jatkuvat
- Opiskeluhoollon konsultointiaika
- Juhlakauden ja joulun ajan toiminnan suunnittelu
- Painotetun opetuksen infoillat
- Painotettuun opetukseen hakeutumiseen valmistautuminen

Joulukuu

- Itsenäisyyspäivään liittyvä toiminta
- Syyslukukauden arviointi
- Joulun ajan yhteiset tapahtumat ja juhlat
- Syyslukukauden päättäminen

2.6. Koulun ulkopuolella annettava opetus 1-6 luokat

Koululaisten tapaturmavakuutus kattaa tässä kuvatun toiminnan, mm. leirikoulut, taksvärkkipäivä, yökoulut, opintoretket, opiskelun Yrityskylässä, TET-jaksot sekä myös sen, että tavallisen koulupäivän aikana osa opetuksesta tai oppitunneista voidaan järjestää koulun ulkopuolella, esimerkiksi lähimetsässä.

Merkitse taulukkoon lukuvuoden 2026-2027 opintoretket ja leirikoulut 30.9.2027 mennessä. Lukuvuosisuunnitelmaan sisällytetyt opintoretket hyväksytään lukuvuosisuunnitelman hyväksymisen yhteydessä.

Mikäli leirikouluja tai opintoretkiä tehdään jo aikaisin elokuussa, hyväksytään koulun osittainen lukuvuosisuunnitelma niiden osalta hallintopäätöksellä.

Vastuuopettaja(t)	Luokka ja oppilasmäärä	Päivämäärä	Kesto päivinä	Retkikohde
Riitta Bloigu-Oey	4BK	Toukokuu 2027	1 päivä	Helsinki / Suomenlinna. Yhteinen retki kaikkien kuvataideluokkien kanssa.
Mika Välimäki	6B	Toukokuu 2027	1 päivä	Päiväretki tai retket Tampereella. Tarkempi kohde täsmentyy myöhemmin.
Hanna Lahdensuo	6CK	Toukokuu 2027	1 päivä	Helsinki / Suomenlinna. Yhteinen retki kaikkien kuvataideluokkien kanssa.
Susanna Seinelä	5CK	Toukokuu 2027	1 päivä	Helsinki
Susanna Seinelä	5CK	Toukokuu 2027	1 päivä	Pirkanmaa
Annika Takala	6S	Huhti-toukokuu 2027	1 päivä	Helsinki.

Auli Sistonen	1-6C	Lukuvuoden 2026-2027 aikana	Koulupäivän aikana	Kauppi Sports Center, Hervannan Ahvenisjärven alue, urheilukenttä ja muut koulun lähialueen kävelleen tai julkisilla kulkuvälineillä saavutettavat kohteet.
Johanna Pekki ja Jenni Schorpp	0-2S	30.9.2026	1 päivä	Kintulampi
Anne Simonen	3BK	Toukokuu 2027	1 päivä	Taideretki Helsinkiin.
Anu Kärki	2A	Huhti-toukokuu 2027	1 päivä	Tampere
Veera Kairimo-Kanto	4A	Toukokuu 2027	1 päivä	Tampere
Mervi Uitti	3-4S	Helmikuu 2027	1 päivä	Luontokoulu.
Mervi Uitti	3-4S	Huhti-toukokuu 2027	1 päivä	Pirkanmaa
Kirsi Lehtonen	2B	Huhti-toukokuu 2027	1 päivä	Tampere
Jenni Schorpp	0S	Toukokuu 2027	1 päivä	Lentävänniemi
Pipsa Hakala ja Anu Perämäki	1-6AB	Huhti-toukokuu 2027	1 päivä	Makkarajärvi, Tampere
Pipsa Hakala ja Anu Perämäki	1-6AB	Huhti-toukokuu 2027	1 päivä	Museot Tampereella
Hanna Lahdensuo	6CK	Viikko 41 / 2026	1 päivä	Makkarajärvi
Susanna Seinelä	5CK	30.9.2026	1 päivä	Makkarajärvi

2.7. Koulun ulkopuolella annettava opetus 7-9 luokat

Koululaisten tapaturmavakuutus kattaa tässä kuvatun toiminnan, mm. leirikoulut, taksvärkkipäivä, yökoulut, opintoretket, opiskelun Yrityskylässä, TET-jaksot sekä myös sen, että tavallisen koulupäivän aikana osa opetuksesta tai oppitunneista voidaan järjestää koulun ulkopuolella, esimerkiksi lähimetsässä.

Merkitse taulukkoon lukuvuoden 2026-2027 opintoretket ja leirikoulut 30.9.2026 mennessä. Lukuvuosisuunnitelmaan sisällytetyt opintoretket hyväksytään lukuvuosisuunnitelman hyväksymisen yhteydessä.

Mikäli leirikouluja tai opintoretkeä tehdään jo aikaisin elokuussa, hyväksytään koulun osittainen lukuvuosisuunnitelma niiden osalta hallintopäätöksellä.

Vastuupettaja(t)	Luokka ja oppilasmäärä	Päivämäärä	Kesto päivinä	Retkikohde
------------------	------------------------	------------	---------------	------------

2.8. Valmistavan opetuksen lisäopetus

Valmistavan opetuksen lisäopetusta järjestetään oppilaan lähikoululla. Valmistavan opetuksen opettaja tekee lisäopetuksesta suosituksen ja rehtori päättää sen järjestämisestä.

Luokanohjaaja vastaa oppilaan suunnitelman päivittämisestä yhdessä oppilasta opettavien opettajien kanssa. Suunnitelmaan kirjataan vuoden aikana oppilaan edistyminen peruskielitaidon kehittämisessä ja esimerkiksi eri oppiaineiden tieteenalojen kielenhallinnassa.

Koulu kuvaa muut lisäopetuksen järjestämisen käytänteensä.

2.9. Mahdollisten yhdysluokkien toimintaperiaatteet

Koulu voi muodostaa yhdysluokkia toiminnallisista ja pedagogisista perusteista. Yhdysluokkaopetusta järjestetään pääsääntöisesti yhtenä opetusryhmänä, ja opetuksessa hyödynnetään perusteiden mainitsemia oppimismenetelmiä sekä esimerkiksi jakotunteja, vuorolukuperiaatteita ja joustavia ryhmittelyjä. Yhdysluokan työjärjestyksissä huomioidaan eri-ikäisten vuosiluokkaistettujen oppiainetavoitteet ja -sisällöt. Mahdollisen yhdysluokan toimintaperiaatteet kirjataan koulun lukuvuosisuunnitelmaan.

Erityisluokkien opetus sekä yhteistyö yleisopetuksen kanssa

Tammelan koulussa vaativan oppilaskohtaisen tuen luokan sekä alueellisen erityisluokan opetus järjestetään pääsääntöisesti oppilaiden vuosiluokkien tavoitteiden ja sisältöjen mukaisesti. Opetuksessa huomioidaan tarvittaessa oppilaan yksilölliset tavoitteet, rajatut oppimäärät sekä muut tuen tarpeet. Opetusta eriytetään oppilaiden tarpeiden mukaisesti, ja ryhmien toimintaa toteutetaan joustavin ryhmittelyin oppilaiden edun sekä pedagogisten tavoitteiden mukaisesti.

Opetuksessa hyödynnetään monialaisia oppimiskokonaisuuksia sekä vertais- ja mallioppimista. Oppilaat voivat opiskella myös yhteisten teemojen parissa vuosiluokkarajat ylittäen. Taide- ja taitoaineiden opetusta toteutetaan mahdollisuuksien mukaan yhteisinä oppitunteina.

Perusopetusta järjestetään inklusiivisten periaatteiden mukaisesti. Erityisluokkien oppilaille mahdollistetaan osallistuminen yleisopetuksen opetukseen ja koulun toimintaan aina, kun se on oppilaan edun mukaista. Integraatio suunnitellaan yksilöllisesti yhteistyössä oppilaan, huoltajien, erityisluokan henkilöstön sekä yleisopetuksen opettajan kanssa. Yhteistoimintaluokka valitaan oppilaskohtaisesti, eikä erillisiä pysyviä yhteistyöluokkia ole nimetty.

Integraation toteutumista tuetaan tarkoituksenmukaisilla henkilöstöresursseilla. Tarvittaessa koulunkäynninohjaaja osallistuu opetukseen yleisopetuksen ryhmässä oppilaan tukena. Tavoitteena on vahvistaa oppilaiden osallisuutta, vertaisvuorovaikutusta, yhdenvertaisuutta sekä kiinnittymistä koko kouluyhteisöön.

Saksapainotteisen opetuksen järjestäminen

Tammelan koulussa järjestetään saksapainotteista opetusta esiopetuksesta kuudennelle vuosiluokalle asti. Opetusryhmät muodostetaan vuosittain oppilasmäärän ja käytettävissä olevien resurssien perusteella. Tavoitteena on järjestää opetus vuosiluokkakohtaisissa ryhmissä, mutta tarvittaessa käytetään yhdysluokkaopetusta.

Saksapainotteisen opetuksen tavoitteena on tarjota oppilaille mahdollisimman paljon opetusta kohdekielellä. Kohdekielistä opetusta annetaan erityisesti saksan kielessä, matematiikassa, ympäristöopissa ja historiassa. Lisäksi pyritään hyödyntämään saksan kieltä myös muissa oppiaineissa opetussuunnitelman mukaisesti.

Lukujärjestyksen laadinnassa huomioidaan kohdekielisen opetuksen toteutuminen siten, että oppilailla on mahdollisimman usein mahdollisuus opiskella kohdekielellä. Kohdekielisen opetuksen määrä ja opetettavat oppiaineet voivat vaihdella vuosittain käytettävissä olevien resurssien mukaan.

Yhdysluokissa opetusta toteutetaan tarvittaessa vuorokurssiperiaatteella. Tällöin eri vuosiluokkien oppilaat opiskelevat yhteisiä sisältöjä opetussuunnitelman mukaisesti siten, että kaikkien vuosiluokkien tavoitteet ja

sisällöt tulevat opintojen aikana käsitellyiksi.

Oppilailla on mahdollisuus jatkaa saksapainotteista opiskelupolkua perusopetuksen yläluokilla kaupungin tarjoamassa saksapainotteisessa opetuksessa.

Lukuvuoden 2026–2027 erityisjärjestelyt

Lukuvuonna 2026–2027 saksapainotteinen opetus järjestetään seuraavissa ryhmissä:

- esiopetus
- 1–2S-yhdysluokka
- 3–4S-yhdysluokka
- 5–6S-yhdysluokka

Tarvittaessa opetusta tuetaan ryhmäjoilla erityisesti matematiikassa, äidinkielessä ja saksan kielessä.

2.10. Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus

Mikäli koulussa opiskellaan etäyhteyksiä hyödyntäen, koulu kuvaa opetuksen järjestämisen käytännöt lukuvuosisuunnitelmassaan.

Koulussa järjestetään etäyhteyksiä hyödyntävää opetusta keskitetysti islamin, ortodoksisen uskonnon ja katolisen uskonnon opetuksessa. Opetuksesta vastaa kyseisen oppiaineen opettaja toiselta koululta käsin. Oppilaat osallistuvat opetukseen koulun tiloissa omilla päätelaitteillaan etäyhteyden välityksellä. Opetuksen aikana ryhmällä on koulun nimeämä valvoja, joka huolehtii työrauhasta, oppilaiden turvallisuudesta sekä tarvittavasta käytännön ohjauksesta ja tuesta.

Etäopetuksen toteutumisesta, osallistumisesta ja oppimisen seurannasta vastaa opetuksesta vastaava opettaja yhteistyössä koulun valvojan kanssa.

2.11. Koulukuljetusten odotusaikojen valvonta

Koulukuljetuksen odotusaikojen valvonnasta ja ohjatusta toiminnasta sekä matkojen aikaisesta turvallisuudesta huolehditaan sopimalla [menettelytavoista ja vastuuhenkilöistä](#).

Koululla on taksivalvonta aamuisin klo 8:00 lähtien oppituntien alkuun 8:15 asti. Iltapäivällä koulusta tai iltapäivätoiminnasta lähtevät kuljetusoppilaat saatetaan taksille ohjaajien toimesta. Saattajat valvovat myös sen, että kaikki lapset pääsevät oikeaan taksiin. Ongelmatilanteissa ohjaaja soittaa koulutaksien järjestäjälle. Koulukuljetuksessa olevien oppilaiden yhteystiedot ovat Wilmassa ja kerhojen vetäjillä.

Oikeuden tilapäiseen kuljetukseen myöntää koulun oppilashuolto huoltajan esittämän lääkärintodistuksen perusteella. Tilapäinen kuljetusoikeus ryhmäkuljetuksessa suunnitellaan yhdessä huoltajan, luokanopettajan sekä logistiikan kanssa. Suunnitelmassa sovitaan milloin oppilas tulee kouluun, kuka ottaa hänet vastaan (tarvittaessa), miten oppilas siirtyy taksilta koulurakennukseen sekä miten hän siirtyy koulupäivän jälkeen taksille.

2.12. Koululla toimivat Lupa harrastaa -ryhmät

Vain tässä luetellut Lupa harrastaa- ryhmät kuuluvat vakuutusten piiriin.

LUPA HARRASTAA - Tammelan kokit 3

Tammelan koulu

Kokkaus

3lk 4lk

Ke klo 14.15-15.45

Varattu 10/10

LUPA HARRASTAA - Tammelan kokit 1

Tammelan koulu

Kokkaus

3lk 4lk

Ti klo 14.15-15.45

Varattu 10/10

LUPA HARRASTAA - Tammelan kokit 2

Tammelan koulu

Kokkaus

5lk 6lk

Ti klo 15.45-17.15

Varattu 10/10

LUPA HARRASTAA- DanceDaily tanssitunti

Tammelan koulu

Tanssi / Cheerleading

1lk 2lk 3lk 4lk 5lk 6lk

Ke klo 16.00-17.00

Varattu 20/25

LUPA HARRASTAA -ARKKITEHTUURIRYHMÄ

Tammelan koulu

Kuvataide, Käsityö/askartelu

3lk 4lk 5lk 6lk

Keskiviikkoisin klo 14.30-16.00

Varattu 15/15

LUPA HARRASTAA - Sarjakuva

Tammelan koulu

Kuvataide, Muut

3lk 4lk 5lk 6lk

Torstai klo 14.30-16.00 (ei peruskoulun loma-aikoina)

Varattu 12/12

Tammelan koulun shakkikerho

Tammelan koulu

Lautapelit

1lk 2lk 3lk 4lk 5lk 6lk

MA klo 14-15

Varattu 16/16

LUPA HARRASTAA - Tammelan kokit 3

Tammelan koulu

Kokkaus

3lk 4lk

Ke klo 14.15-15.45

Varattu 10/10

LUPA HARRASTAA - Tammelan kokit 1

Tammelan koulu

Kokkaus

3lk 4lk

Ti klo 14.15-15.45

Varattu 10/10

LUPA HARRASTAA - Tammelan kokit 2

Tammelan koulu

Kokkaus

5lk 6lk

Ti klo 15.45-17.15

Varattu 10/10

LUPA HARRASTAA- DanceDaily tanssitunti

Tammelan koulu

Tanssi / Cheerleading

1lk 2lk 3lk 4lk 5lk 6lk

Ke klo 16.00-17.00

Varattu 20/25

LUPA HARRASTAA -ARKKITEHTUURIRYHMÄ

Tammelan koulu

Kuvataide, Käsityö/askartelu

3lk 4lk 5lk 6lk

Keskiviikkoisin klo 14.30-16.00

Varattu 15/15

LUPA HARRASTAA - Sarjakuva

Tammelan koulu

Kuvataide, Muut

3lk 4lk 5lk 6lk

Torstai klo 14.30-16.00 (ei peruskoulun loma-aikoina)

Varattu 12/12

Tammelan koulun shakkikerho

Tammelan koulu

Lautapelit

1lk 2lk 3lk 4lk 5lk 6lk

MA klo 14-15

Varattu 16/16

2.13. Harrastamisen ja liikkumisen vuosikalenteri

Vuosikalenteriin merkitään lukuvuoden liikkumisen ja harrastamisen tapahtumat sekä teemapäivät. HALI-vuosikalenteri lisätään kotisivuille myös huoltajille nähtäväksi.

[Esimerkkejä vuosikalenterin tekemiseen.](#)

Ks. liite

2.14. Koulun uinninopetuksen ajankohdat

Uinninopetuksen kohderyhmä	Ajankohdat
Uinninopetus 1.-6. -luokille	VKO 49-51, 15-17
Uinninopetus 7.-9. -luokille	

3. Koulun toimintakulttuurin periaatteet

Perusopetusta kehitetään opetussuunnitelmallisesti ja pedagogisesti yhtenäisenä kokonaisuutena. Toimintakulttuurilla tarkoitetaan tapaa, jolla yhteisön toimintaa suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan. Koulun toimintakulttuurissa näkyvät perusopetuksen arvoperusta, oppimiskäsitys ja tavoitteet.

Koulun toimintakulttuuria ohjaavat periaatteet löytyvät opetussuunnitelmasta:

([Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#))

Periaatteet ovat:

- *oppiva yhteisö*
- *hyvinvointi ja turvallinen arki*
- *liikunnallisen elämäntavan edistäminen*
- *vuorovaikutus ja monipuolinen työskentely*
- *kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus*
- *osallisuus ja demokraattinen toiminta*
- *yhdenvertaisuus ja tasa-arvo*
- *vastuu ympäristöstä ja kestävään tulevaisuuteen suuntautuminen*

Paikalliset toimintakulttuurin kehittämisen painopisteet nousevat kaupunkistrategiasta ja kasvatus- ja opetuslautakunnan vuosisuunnitelmasta. Tämä osio määrittelee vuosisuunnitelman toimenpiteet kouluilla.

Koulun toimintakulttuurista ja opetusjärjestelyistä lisää luvussa 5. Kasvun ja oppimisen tuki.

3.1. Arvot ja oppimiskäsitys

Koulun toimintakulttuuria ohjaavat [perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden arvot ja oppimiskäsitys](#).

Koulun lukuvuosisuunnitelmaan kirjataan arvoperustan ja oppimiskäsityksen seuranta- ja arviointitavat.

Arvokeskusteluiden toteuttamisessa toimivat [ProKoulu-materiaalit](#)

Yhteisöllisyys on koulumme kantava voima. Se näkyy arjessa, päätöksenteossa ja vuorovaikutuksessa kaikkien kouluyhteisön jäsenten kesken. Vahva yhteisöllisyys tukee oppimista, hyvinvointia, turvallisuutta ja osallisuutta. Jokainen oppilas ja aikuinen on tärkeä osa kouluyhteisöä.

Koulun arvokeskustelua käydään lukuvuoden aikana oppilaiden, henkilöstön ja huoltajien kanssa. Arvoja tarkastellaan erityisesti käytännön näkökulmasta: **miten koulun arvot näkyvät päivittäisissä kohtaamisissa, oppimisessa, toisten kunnioittamisessa, yhteisessä vastuussa ja tavassa toimia kouluyhteisön jäsenenä.**

Oppilaat

- Jokainen oppilas on tärkeä osa kouluyhteisöä.
- Harjoittelemme toisten kunnioittamista, auttamista ja vastuullista toimintaa.
- Oppilaita kannustetaan aktiiviseen osallistumiseen ja vaikuttamiseen koulun toimintaan.
- Oppilaita rohkaistaan ottamaan vastuuta omasta oppimisestaan sekä toimimaan yhdessä muiden kanssa.

Henkilökunta

- Toimimme yhteistyössä ja tuemme toisiamme ammatillisessa työssä ja kehittämisessä.
- Rakennamme turvallista, kannustavaa ja oppimista tukevaa toimintaympäristöä jokaiselle oppilaalle.
- Arvostamme avointa vuorovaikutusta, yhteistä vastuuta ja yhdessä tapahtuvaa koulun kehittämistä.
- Huomioimme opetuksessa oppilaiden erilaiset lähtökohdat ja tuemme heidän aktiivista rooliaan oppimisessa.

Huoltajat ja vanhempainyhdistys

- Huoltajien näkemyksiä kuullaan koulun toiminnassa ja kehittämisessä.
- Kodin ja koulun yhteistyöllä vahvistetaan yhteisöllisyyttä, hyvinvointia ja oppimista.
- Vanhempainyhdistys tukee osaltaan kodin ja koulun välistä yhteistyötä ja kouluyhteisön yhteisöllisyyttä.

Seuranta ja arviointi

Arvoperustan toteutumisesta ja koulun toimintakulttuuria arvioidaan lukuvuoden aikana osana henkilöstön yhteistä keskustelua, oppilaiden osallisuutta sekä koulun toiminnan arviointia. Havaittuihin kehittämistarpeisiin reagoidaan lukuvuoden aikana.

Oppimiskäsityksen toteutumisesta seurataan erityisesti tarkastelemalla oppilaiden aktiivista osallistumista, yhdessä oppimista, mahdollisuuksia vaikuttaa omaan oppimiseensa sekä erilaiset oppimisen tarpeet

huomioivien toimintatapojen toteutumista. Lukuvuoden päätteeksi arvioidaan, miten asetetut tavoitteet ovat toteutuneet ja mitä toimintatapoja on tarpeen edelleen kehittää.

3.2. Oppiva yhteisö: oppimistulosten seuranta

Kasvatus- ja opetuslautakunnan vuosisuunnitelman tavoite:

- *Vahvistamme oppilaiden perustaitoja ja parannamme oppimistuloksia.*

Tammelan koulussa oppimistuloksia seurataan säännöllisesti ja monipuolisesti osana opetusta ja arviointia. Seurannassa hyödynnetään opettajien jatkuvan arvioinnin lisäksi kokeita, seulontoja, testejä ja muita oppimisen edistymistä kuvaavia tietoja. Tuloksia tarkastellaan sekä yksittäisen oppilaan, opetusryhmän että mahdollisuuksien mukaan koko koulun näkökulmasta.

Oppimistulosten analysoinnin tavoitteena on tunnistaa oppilaiden vahvuuksia sekä ne perustaidot ja oppimisen alueet, joissa tarvitaan vahvistamista. Havaintojen perusteella suunnataan opetusta, eriyttämistä ja tukitoimia sekä arvioidaan käytössä olevien opetusjärjestelyjen toimivuutta. Tarvittaessa sovitaan yhteisistä pedagogisista toimintatavoista tai painopisteistä. Keskeistä on, että kerätty tieto johtaa konkreettisiin pedagogisiin toimenpiteisiin ja niiden vaikutuksia seurataan.

Arviointiosaamista vahvistetaan opettajien yhteistyöllä ja yhteisellä keskustelulla arvioinnin periaatteista, käytännöistä ja oppimistuloksista. Tavoitteena on vahvistaa arvioinnin yhdenmukaisuutta sekä hyödyntää arviointitietoa entistä suunnitelmallisemmin opetuksen ja oppimisen kehittämisessä.

3.3. Oppiva yhteisö: lukutaitotyö

Kasvatus- ja opetuslautakunnan vuosisuunnitelman tavoite:

- *Vahvistamme lukutaitoa ja lukemiseen ohjaavaa elämäntapaa.*

Koulut toteuttavat [Lukeva Tampere 2027-ohjelman](#) toimenpiteet (1-10) lukuvuoden aikana.

Muita ideoita lukutaitotyöhön:

- [Lukutaitotyö](#)

Tammelan koulussa lukutaitotyö kuuluu osaksi koulun pedagogisen kehittämisen vastuualuetta. Lukemisen edistämisestä vastaa painopistealueet-työryhmä yhdessä opettajien kanssa.

Lukuvuoden lukutapahtumiksi on valittu:

- **Aleksis Kiven päivä 10.10.**, jolloin luokissa tutustutaan Aleksis Kiveen ja suomalaiseen kirjallisuuteen esimerkiksi kirjavinkkausten, videomateriaalien ja yhteisten lukutehtävien avulla.
- **Satupäivä 18.10.**, jolloin rehtori lukee keskusradion kautta oman lempisatunsa ja opettajat lukevat luokissaan valitsemiaan satuja.

Lisäksi koulussa huomioidaan **Kalevalan päivä**, jonka valmistelu aloitetaan tammikuussa ja jota käsitellään eri oppiaineissa ennen talvilomaa.

Lukudiplomi käynnistyy Aleksis Kiven päivänä 10.10. ja jatkuu Mikael Agricolan päivään 9.4. saakka.

Oppilaita kannustetaan suorittamaan lukudiplomi, ja suorittaneille jaetaan diplomi. Vanhempainyhdistys tukee toimintaa mahdollisilla kirjapalkinnoilla tai lahjakorttiarvonnoilla.

Vuosiluokilla 3–6 luetut kirjat kirjataan luokkakohtaisesti opettajan seurannassa osana lukudiplomia ja lukutehtäviä. Tavoitteena on, että jokainen oppilas lukee lukuvuoden aikana vähintään neljä kirjaa.

Koulupäiviin on lisätty lukuaikaa toteuttamalla **Lupa lukea 10 minuuttia** -käytäntö. Luokissa varataan säännöllisesti aikaa omatoimiseen lukemiseen koulupäivän aikana.

Lukutaitotyön kartoittamisen ja kehittämisen kysely toteutetaan henkilöstölle tammi-helmikuussa 2027.

Kyselyn tulokset käsitellään henkilöstön kanssa, ja niiden pohjalta määritellään seuraavat kehittämiskohteet sekä verrataan tuloksia aiempiin kyselykertoihin

3.4. Oppiva yhteisö: oppilaiden digitaalinen osaaminen

Kasvatus- ja opetuslautakunnan vuosisuunnitelman tavoite:

- Vahvistamme oppilaiden digitaalista osaamista.

Tampereella on laadittu koulujen käyttöön digitaalisen osaamisen polku, joka sisältää vuosiluokkaistetut digimallit kullekin luokka-asteelle. Niihin on kirjattu ne taidot, joita kullakin luokalla vähintään harjoitellaan. Digimallit sisältävät tehtäviä, jotka liittyvät digitaaliseen osaamiseen, ohjelmointiosaamiseen ja mediataitoihin. Tehtävät linkittyvät eri oppiaineiden tavoitteisiin ja arviointikriteereihin.

Digitaitotuntien tarkoituksena on varmistaa oppilaiden yläkoulussa tarvitsema digitaalinen osaaminen. Kuudesluokkalaisten taitotunnit toteutetaan henkilökohtaisten laitteiden käyttöönoton yhteydessä, jolloin niillä kerrataan laitteen perustoiminnot. Seitsemäsluokkalaisten digitaitotunnit toteutetaan elokuun aikana.

- [Digimallit](#)
- Digitaitotunnit löytyvät 6.-7.luokkien digimallien yhteydestä.

Oppilaiden digitaalinen osaaminen	Toimenpiteet
Miten digimallien toteutuminen varmistetaan kaikilla luokka-asteilla?	VESO-päivänä käytettiin aikaa siihen, että kaikki luokanopettajat suunnittelivat, milloin ja miten digimallin eri osa-alueet toteutetaan ja kuka niistä on vastuussa. Tarvittaessa digitutor auttaa toteutuksessa.
Vastuuhenkilöt digimallien toteutuksen seurannalle	Digitutor
Miten 6.-7.luokkalaisten digitaitotunnit on toteutettu? Kirjaa koulun käytännöt ja vastuuhenkilöt	Digitutor ohjeistaa 6.-luokkalaisten opettajia ja tarvittaessa on apuna digitaitotunneilla.
Mitä muita toimintatapoja koululla on oppilaiden digiosaamisen edistämiseksi?	Digitutor on samanaikaisopettajana kakkosluokkalaisten digitunnilla. Opettajat voivat konsultoida digitutoria digiosaamiseen liittyvissä asioissa. Käytössä on riittävä määrä oppilasläppäreitä ja iPadeja.

3.5. Oppiva yhteisö: digitaalinen osaaminen ja tekoäly

Kasvatus- ja opetuslautakunnan vuosisuunnitelman tavoitteet:

- *Oppilaiden digitaalisen osaamisen vahvistaminen.*
- *Henkilöstön tekoälyosaamisen lisääminen.*

EU:n tekoälysäädös (EU AI Act) velvoittaa työnantajan varmistamaan henkilöstön osaamisen tekoälylukutaidon ja koulutuksen osalta. Säädös vaatii, että organisaatioiden on varmistettava työntekijöidensä riittävä ymmärrys tekoälyn toiminnoista ja riskeistä.

Lukuvuoden 2026-2027 aikana avataan M365-ympäristössä 8.-9.luokkalaisten Copilot-tekoälytyökalu. Ennen sen käyttöönottoa oppilaiden tulee käydä läpi siihen kuuluva tehtävämateriaali.

Tekoälyosaaminen	Toimenpiteet
Miten koululla toteutetaan 8.-9.luokkalaisten Copilot-tehtävämateriaalin läpikäyminen ennen tekoälytyökalun avausta?	
Miten koululla käydään läpi tekoälyohjeistukset henkilöstön kanssa?	YS-ajalla digitutorin johdolla

3.6. Hyvinvointi ja turvallinen arki: kouluruokailun kehittäminen

Kasvatus- ja opetuslautakunnan vuosisuunnitelman tavoitteet:

- *Kehitämme kiireettömiä ja ruokakasvatuksen mukaisia ruokailuja.*

Kouluruokailua kehitetään turvalliseksi tilaksi yhdessä oppilaiden kanssa. Koululla mietitään yhteisiä keinoja kouluruokailun yhteisöllisyyden ja houkuttelevuuden lisäämiseksi. Koulut kirjaavat toimenpiteet viihtyvyyden lisäämiseksi lukuvuosisuunnitelmaansa.

Oppilaat tulee osallistaa tämän suunnitteluun. Oppilaskunnille tarkoitettu tehtävä löytyy luvusta 7.5.

Kouluruokailun viihtyisyyttä, kiireettömyyttä ja yhteisöllisyyttä kehitetään yhdessä oppilaiden ja henkilöstön kanssa. Ruokailussa kiinnitetään huomiota turvalliseen ja myönteiseen ilmapiiriin sekä ruokailutilanteiden rauhallisuuteen. Koko henkilöstöä kannustetaan toimimaan ruokakasvattajina ja tukemaan oppilaiden myönteistä suhtautumista kouluruokailuun.

Oppilaskunnan hallituksen järjestäytyttyä kartoitetaan oppilaiden näkemyksiä siitä, miten ruokailun viihtyisyyttä ja kiireettömyyttä voidaan parantaa ja miten kaikkien olisi mukava tulla ruokailemaan. Konkreettiset kehittämistoimenpiteet sovitaan oppilaiden ehdotusten pohjalta yhteistyössä henkilöstön ja Pirkanmaan Voimian kanssa. Toimenpiteet tarkentuvat syyslukukauden aikana.

3.7. Hyvinvointi ja turvallinen arki: Granite-turvallisuusilmoitukset

Kasvatus- ja opetuslautakunnan vuosisuunnitelman tavoite:

- *Kokoamme turvallisuutta koskevan tiedon tiedolla johtamisen tueksi.*
- *Turvallisuushavaintolomake on käytössä ja sen havainnot on käsitelty kaksi kertaa lukuvuodessa.*

Granite on riskienhallintajärjestelmä, joka tukee riskien arviointia ohjatusti ja johdonmukaisesti. Graniten avulla voidaan reaaliaikaisesti ja kattavasti seurata organisaation riskienhallinnan tilannetta. Granite tukee turvallisuusjohtamista ja sen avulla päästään kiinni turvallisuuspoikkeamiin.

Koulut kirjaavat Granite-turvallisuusilmoitusten käsittelytavat ja -foorumit sekä aikataulun.

Granite-turvallisuusilmoituksia hyödynnetään koulun turvallisuuden seurannassa ja kehittämisessä. Ilmoituksiin reagoidaan niiden edellyttämällä tavalla mahdollisimman pian, eikä niiden käsittelyä jätetä vain lukuvuoden yhteisiin koontikertoihin.

- Rehtori ja turvatiimi seuraavat koulun turvallisuushavaintoja ja arvioivat tarvittavia toimenpiteitä.
- Henkilöstölle nostetaan käsiteltäväksi erityisesti toistuvat havainnot, yhteiset turvallisuusriskit sekä toimintatapoihin liittyvät kehittämistarpeet.
- Tarvittaessa turvallisuuteen liittyviä asioita käsitellään myös johtotiimissä ja yhteisöllisessä opiskeluhollossa asian luonteen mukaisesti.
- Havaintojen perusteella sovitaan tarvittavista toimenpiteistä ja niiden toteutumista seurataan.

3.8. Liikunnallisen elämäntavan edistäminen

Kasvatus- ja opetuslautakunnan tavoitteet:

- Edistämme liikunnallista elämäntapaa uudistuneen perusopetuslain mukaisesti esi- ja perusopetuksessa.
- Heikon fyysisten toimintakyvyn oppilaiden määrä on vähentynyt edelliseen vuoteen verrattuna.

Koulun toimenpiteet:

- Liikunnallisen elämäntavan toteuttamisen sekä sen seurannan, arvioinnin ja kehittämisen käytännöt koululla kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan.
- Miten oppilaiden paikallaan oloa vähennetään koulupäivien aikana ja miten liikunnalliset ja toiminnalliset työtavat on sisällytetty opetuksen rakenteisiin ja pedagogisiin ratkaisuihin?
- Fyysisen toimintakyvyn kehittämisessä koululla hyödynnetään [Move!-vuosikelloa](#).
- Kehittämistoimien kirjaaminen Nykytilan arviointi-työkalussa. Koulu täyttää joka kevät Liikkuva koulun Nykytilan arvioinnin ja valitsee sen pohjalta vähintään kaksi konkreettista liikunnallisen elämäntavan edistämisen tavoitetta tai toimenpidettä seuraavaksi lukuvuodeksi.
- [Nykytilan arviointi - Liikkuva koulu](#)
- [Nykytilan arvioinnin tilastot](#)

Liikunnallisen elämäntavan toteuttaminen sekä sen seuranta, arviointi ja kehittäminen kirjataan vuosittain lukuvuosisuunnitelmaan. Koulu hyödyntää Liikkuva koulu -toimintamallia, Move!-vuosikelloa sekä Liikkuva koulu -ohjelman Nykytilan arviointia toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä.

Paikallaanolon vähentäminen ja toiminnalliset työtavat

- Oppitunneilla hyödynnetään toiminnallisia ja liikunnallisia opetusmenetelmiä eri oppiaineissa.
- Pitkien oppituntien aikana pidetään liikunnallisia taukoja ja taukojumppia oppilaiden vireyden tukemiseksi.
- Oppilaita kannustetaan aktiiviseen liikkumiseen siirtymissä ja koulupäivän aikana.
- Retkillä ja koulun ulkopuolella tapahtuvassa opetuksessa suositetaan kävelyä silloin, kun se on tarkoituksenmukaista ja turvallista.

Fyysisen toimintakyvyn tukeminen

- Move!-mittaukset toteutetaan viidesluokkalaisille vuosittain syyskuun loppuun mennessä.
- Move!-tuloksia hyödynnetään oppilaiden fyysisen toimintakyvyn tukemisessa sekä koulun liikuntakasvatuksen kehittämisessä.
- Koulu hyödyntää lähiliikuntapaikkoja, puistoja, metsiä ja muita lähiympäristön mahdollisuuksia osana opetusta ja liikuntaa.

Liikkumismahdollisuuksien lisääminen

- Koulussa järjestetään aktiivisia välitunteja sekä mahdollisuuksien mukaan puistovälitunteja.
- Lukuvuoden aikana toteutetaan liikuntaan kannustavia teemapäiviä, retkiä ja tapahtumia.

- Uintivuoroja, suunnistusta, ulkoliikuntaa sekä lähiluonnossa tapahtuvaa toimintaa pyritään lisäämään mahdollisuuksien mukaan.
- LuLi-tunnit ja muut liikunnalliset toimintamuodot tukevat päivittäisen liikkumisen lisäämistä.

Seuranta ja kehittäminen

- Koulu täyttää vuosittain Liikkuva koulu -ohjelman Nykytilan arvioinnin.
- Arvioinnin tulosten perusteella valitaan vähintään kaksi konkreettista kehittämiskohdetta seuraavalle lukuvuodelle.
- Liikunnallisen elämäntavan edistämisen vaikutuksia arvioidaan Move!-tulosten, henkilöstön havaintojen sekä Nykytilan arvioinnin tulosten avulla.

3.9. Kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus: yhdenvertainen opinpolku

Kasvatus- ja opetuslautakunnan tavoitteet:

- Edistämme lasten ja nuorten yhdenvertaista opinpolkua kotikielestä riippumatta

Monikielisyys ja kulttuurinen moninaisuus nähdään luonnollisena osana koulun arkea, ja kielitietoisuus korostuu oppimisessa ja vuorovaikutuksessa. Kielitietoisessa koulussa jokainen aikuinen on kielellinen malli ja jokainen opettaja opettamansa oppiaineen kielen opettaja.

Kielitietoisen opetuksen opas

Koulut suunnittelevat toimenpiteitä, joilla tuetaan monikielisten oppilaiden integroitumista ja kehittävät kielitietoista opetusta kaikilla oppitunneilla. Lisäksi koulut vahvistavat arviointiosaamistaan kielelliseen tukeen sekä kehittävät yhteistyötä S1- ja S2-opetuksen välillä perusopetuslain mukaisesti.

Kielitietoisuus ja kulttuurinen moninaisuus	Toimenpiteet
Miten koulussa tuetaan valmistavan opetuksen oppilaiden integroitumista yleisopetuksen ryhmiin? (ryhmänä ja yksilöinä)	Valmistavasta opetuksesta yleisopetukseen siirtyvän oppilaan nivelvaiheessa tehdään yhteistyötä valmistavan opetuksen opettajan, vastaanottavan luokan opettajan, S2-opettajan ja huoltajien kanssa. Oppilaan aikaisempi osaaminen, koulunkäyntitausta sekä kielellisen tuen tarpeet huomioidaan siirtymää suunniteltaessa. Oppilaan kiinnittymistä omaan luokkaan ja kouluyhteisöön tuetaan suunnitelmallisesti.
Mitä toimenpiteitä koulu tekee kielitietoisen opetuksen toteuttamiseksi? (esimerkiksi kielitietoinen tutor, omakieliset kieku-opettajat, alkuopetuksen kiertävä valmistavan opettaja)	Kielitietoisia toimintatapoja käytetään osana kaikkien oppiaineiden opetusta. Opetuksessa kiinnitetään huomiota opetuskielen, käsitteiden ja oppiainekohtaisen sanaston avaamiseen sekä hyödynnetään tarvittaessa havainnollistamista ja muuta kielellistä tukea. S2-opettaja tukee oppilaiden oppimista ja tekee yhteistyötä luokanopettajien kanssa.
Miten kielitaitoa arvioidaan kielellistä tukea tarvitsevalle oppiaalla? Millaisia yhteistyömuotoja on S1- ja S2-opetuksen välillä?	Oppilaan kielitaidon kehittymistä ja kielellisen tuen tarvetta seurataan osana opetusta. S1- ja S2-opettajat tekevät yhteistyötä oppilaan tarpeiden mukaisesti ja vaihtavat opetuksen järjestämisen kannalta tarpeellista tietoa. S2-opetuksen tarvetta ja oppilaan edistymistä tarkastellaan säännöllisesti, ja opetusta suunnitellaan yhteistyössä.

3.10. Vastuu ympäristöstä ja kestävään tulevaisuuteen suuntautuminen: lähiluonnon hyödyntäminen

Kasvatus- ja opetuslautakunnan vuosisuunnitelman tavoite:

- *Edistämme luonnon monimuotoisuutta osana koulun arkea.*
- *Lisäämme luontoyhteyttä vahvistavia toimintatapoja koulujen arkeen.*

Koulut toteuttavat oppitunteja luonnossa säännöllisesti joka luokalla ja kaikissa oppiaineissa.

Tampereelle on laadittu luonnon monimuotoisuusohjelma eli LUMO. LUMO-teot edistävät luonnon monimuotoisuutta ja sisältävät myös ulkona oppimisen tunteja. Koulut kirjaavat valitsemansa LUMO-teot.

[Ideapankki LUMO-teoista](#)

Tammelan koulussa hyödynnetään lähiluontoa ja lähiympäristöä eri oppiaineiden opetuksessa. Ulkona oppimista toteutetaan lukuvuoden aikana eri luokka-asteilla ja oppiaineissa mahdollisuuksien mukaan. Lähiluonnon hyödyntämisessä käytetään erityisesti lähialueen puistoja, Kaupin aluetta sekä Tampereen urbaaneja luontokohteita ja luontopolkuja.

LUMO-tekoina ja tavoitteina lukuvuonna 2026–2027:

- jokaisen oikeuksiin tutustuminen toiminnallisesti lähiympäristössä
- lähipuistojen ja Kaupin hyödyntäminen opetuksessa
- lähiluonnon tarkkailu ja luontoyhteyden vahvistaminen: *tarkkaile, opi ja kiinnny*
- lähimetsän monimuotoisuuden tutkiminen ja kartoittaminen
- kaupungin urbaanien luontokohteiden ja luontopolkujen hyödyntäminen opetuksessa.

Tavoitteena on lisätä säännöllistä ulkona oppimista sekä vahvistaa oppilaiden luontoyhteyttä ja ymmärrystä luonnon monimuotoisuudesta.

4. Koulun pedagoginen toiminta

4.1. Opetussuunnitelmalliset painotukset

Koulun mahdolliset opetussuunnitelmalliset painotukset.

Tammelan koulun opetussuunnitelmallisia painotuksia ovat saksan kieli ja kuvataide.

Saksan kieli

Tammelan koulussa järjestetään kaksikielistä opetusta suomeksi ja saksaksi vuosiluokilla 0–6. Opetuskielten osuudet määräytyvät Tammelan koulun opetussuunnitelman mukaisesti. Oppilaiden A1-kieli on saksa ensimmäiseltä luokalta alkaen ja A2-kieli englanti kolmannelta luokalta alkaen. Saksankielisen opetuksen koulupolku jatkuu 7. luokalta Sammon koulussa.

Opetuksen tavoitteena on vahva saksan kielen taito sekä oppiaineisiin liittyvien sisältöjen ja käsitteiden hallinta sekä suomeksi että saksaksi. Samalla huolehditaan vahvasta suomen kielen taidosta jatko-opintoja varten. Kielen oppimista tuetaan luontevasti päivittäisissä rutiineissa ja erilaisissa oppimistilanteissa. Oppilaat tutustuvat opetuksessa myös saksankielisten alueiden kulttuuriin ja tapoihin.

Saksankielisen opetuksen osuus on suurimmillaan alkuopetuksessa ja suomenkielisen opetuksen määrä lisääntyy ylemmille vuosiluokille siirryttäessä. Oppilaat oppivat lukemaan ja kirjoittamaan rinnakkain suomeksi ja saksaksi. Saksankielisillä oppitunneilla opetuskielenä käytetään saksaa, mutta oppilas voi tarvittaessa käyttää myös suomea. Oppimateriaali voi olla saksan- tai suomenkielistä tai molempia kieliä hyödyntävää.

Kuvataide

Kuvataiteen opetussuunnitelmallinen painotus toteutetaan vuosiluokilla 3–6. Painotukseen valitaan kuvataiteesta kiinnostuneita ja siihen soveltuvia oppilaita. Kuvataidepainotuksessa kuvataidetta opiskellaan 3–4 vuosiviikkotuntia vuosiluokkien 3–6 aikana. Painotukseen käytettävät tunnit sisältyvät taito- ja taideaineiden tuntimäärään, ja muiden oppiaineiden opetussuunnitelma on sama kuin muilla luokilla.

Kuvataide ja taiteellinen työskentely näkyvät myös osana muiden oppiaineiden opiskelua. Painotuksessa vahvistetaan oppilaiden kuvallista ilmaisua, luovuutta ja pitkäjänteistä taiteellista työskentelyä.

Kuvataidepainotteinen opetus järjestetään vuosiluokilla 3–6 Tammelan koulussa ja vuosiluokilla 7–9 Juhannuskylän koulussa. Painotus valitaan 3. luokalle siirryttäessä vuosiluokkien 3–6 ajaksi, ja se voi jatkua yläkoulussa, mikäli painotuksen valinnoita oppilaita on riittävä määrä.

4.2. Esi- ja alkuopetuksen yhteinen toimintakulttuuri

Säännöllinen esi- ja alkuopetuksen yhteistoiminta keskittyy esiopetuksen ja ensimmäisen luokan väliseen työparityöhön. Tavoitteena on tukea yhteisopettajuuden keinoin nivelvaihetta esi- ja alkuopetuksen välillä.

Esi- ja alkuopetuksen yhteistyön laajuus on vähintään kolme tuntia viikossa. Myös laajempi yhteistoiminta on mahdollista.

- Toimintamallissa keskitytään erityisesti lukemisen taitoihin ja luonto-oppimista integroivia oppimiskokonaisuuksiin, jotka ulottuvat kaikkiin oppiaineisiin.
- Koulut kirjaavat työtapansa, yhteistoiminnan periaatteet ja käytännöt.
- Koulut kirjaavat kehittämistavoitteensa sekä sen, miten 2.luokkalaiset osallistuvat toimintaan lukuvuoden aikana.

Esi- ja alkuopetuksen yhteistyötä voidaan toteuttaa monella tavalla. Yhteistyön suunnittelun avuksi on laadittu käsikirja:

[Esi- ja alkuopetuksen käsikirja](#) (Tasku)

Toiminnan kehittämistä ja arviointia varten on laadittu kehittämistoiminnan mittari. Sen tarkoitus on tehdä näkyväksi esi- ja alkuopetuksen yhteistyötä. Sen avulla voi myös asettaa konkreettisia tavoitteita yhteistyön edistämiseen. Mittari suositellaan täytettäväksi lukuvuoden alussa.

Yhteistyöpalaveri on pidetty 22.9.2026.

Tammelan koulussa esi- ja alkuopetuksen yhteistyö toteutetaan esiopetusryhmien ja 1. luokkien säännöllisenä työpariyhteistyönä. Toiminnassa hyödynnetään yhteisopettajuutta, joustavia ryhmittelyjä sekä toiminnallisia ja monipuolisia oppimisympäristöjä. Yhteistyössä painotetaan erityisesti lukemisen taitoja ja luonto-oppimista. Toimintaa suunnitellaan esi- ja alkuopetuksen henkilöstön yhteistyönä ja lasten tarpeet huomioiden.

Oppilaat osallistuvat esi- ja alkuopetuksen yhteiseen toimintaan lukuvuoden aikana esimerkiksi yhteisten tapahtumien, lukemiseen liittyvän toiminnan, retkien ja muun yhdessä sovittavan toiminnan kautta.

4.3. Monialaiset oppimiskokonaisuudet

Kouluilla toteutetaan yhden viikon laajuinen monialainen oppimiskokonaisuus. Monialainen oppimiskokonaisuus toteutetaan vuosittain perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden periaatteiden mukaan.

[Opetussuunnitelman perusteet: MOK](#)

Jokaisen oppilaan opintoihin sisältyy lukuvuoden aikana vähintään yksi teemaltaan ajankohtainen ja oppilasta kiinnostava monialainen oppimiskokonaisuus, joka on viikon laajuinen. Kokonaisuus voidaan toteuttaa myös lukuvuoden aikana pilkottuna pienempiin jaksoihin.

Tammelan koulun monialainen oppimiskokonaisuus toteutetaan viikolla 11 / 2027. MOK-viikon teema, keskeiset sisällöt ja toteutustavat tarkentuvat lukuvuoden aikana yhteisessä suunnittelussa. Oppilaat osallistuvat kokonaisuuden suunnitteluun teeman, työtapojen ja/tai oppimisympäristöjen osalta.

Oppilaiden osallistaminen toteutetaan MOK-viikon suunnittelun yhteydessä. Oppilailta kerätään näkemyksiä ja ehdotuksia teeman, työtapojen ja/tai oppimisympäristöjen suunnitteluun. Oppilaiden ehdotuksia hyödynnetään kokonaisuuden tarkemmassa suunnittelussa.

4.4. Monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteutus

Koulun monialaisen oppimiskokonaisuuden

- *tavoitteet ja sisällöt*
- *toteutumisen seuranta ja kehittäminen*
- *arviointikäytännöt*

MOK-viikon tarkemmat tavoitteet, sisällöt, mukana olevat oppiaineet ja toteutustavat määritellään yhteisessä suunnittelussa ennen MOK-viikkoa. Suunnittelussa huomioidaan oppilaiden osallisuus sekä opetussuunnitelman tavoitteet ja laaja-alainen osaaminen.

MOK-kokonaisuuden aikana osoitettu osaaminen ja työskentelytaidot otetaan huomioon niiden oppiaineiden arvioinnissa, jotka osallistuvat kokonaisuuden toteuttamiseen. Arviointi perustuu kyseisten oppiaineiden tavoitteisiin.

Oppilailta kerätään MOK-kokonaisuuden jälkeen palautetta toteutuksesta. Palautetta käsitellään henkilöstön kanssa ja hyödynnetään seuraavien monialaisten oppimiskokonaisuuksien suunnittelussa ja kehittämisessä.

Edellisen lukuvuoden MOK-kokonaisuuden kokemukset ja palaute huomioidaan tämän lukuvuoden kokonaisuuden suunnittelussa.

4.5. Yhteisopettajuus

Koulun mahdolliset yhteistoimintaluokat (henkilöstörakenne, oppilaiden lukumäärä, vuosiluokat) ja yhteisopettajuus pedagogisena toimintatapana.

Yhteisopettajuus on Tammelan koulussa pedagoginen toimintatapa, jonka tavoitteena on hyödyntää opettajien osaamista monipuolisesti, vahvistaa oppilaiden osallisuutta sekä mahdollistaa oppilaiden tuen toteuttaminen joustavasti osana koulun arkea.

Yhteis- ja samanaikaisopettajuutta toteutetaan luokka-asteiden ja eri opetusryhmien välillä sekä yleis- ja erityisopetuksen yhteistyönä. Opettajat suunnittelevat opetusta ja oppimateriaaleja yhdessä ja opetusta voidaan toteuttaa joustavasti erilaisilla ryhmittelyillä. Myös monialaiset oppimiskokonaisuudet tarjoavat mahdollisuuksia yhteiseen suunnitteluun ja opetukseen.

Lukuvuonna 2026–2027 yhteisopettajuuden kehittämisessä painotetaan erityisesti **yleis- ja erityisopetuksen yhteistyötä sekä yhteisopettajuuden hyödyntämistä ryhmäkohtaisen tuen toteuttamisessa**. Tämä on linjassa Tampereen perusopetuksen tavoitteiden kanssa, joissa opettajien yhteistyöllä ja yhteisopettajuudella vahvistetaan oppilaiden osallisuutta ja lähikouluperiaatteen toteutumista.

Yhteisopettajuutta tukevat lukujärjestystekniset ratkaisut, yhteinen suunnittelu-aika sekä koulun yhteistyörakenteet. Tammelan koulun YS-rakenteessa työskentelyä on organisoitu muun muassa luokka-asteiden sekä EO-, VET-, S2-, kieli- ja muiden tiimien kautta.

Kehittämistavoitteena on vahvistaa yhteisopettajuuden suunnitelmallisuutta ja löytää toimintatapoja, joiden avulla opettajien yhteinen työ tukee mahdollisimman hyvin erilaisia oppijoita ja mahdollistaa tuen toteuttamisen joustavasti oppilaan omassa opetusryhmässä.

4.6. Työelämäkasvatus

Työelämäkasvatusta ohjaavat opetussuunnitelman perusteiden laaja-alaiset tavoitteet:

[Laaja-alaiset työelämätaidot ja yrittäjyys \(L6\) tavoitteet](#)

Tampereella työelämäkasvatuksella tarkoitetaan sinnikkyys-, työelämä- ja yrittäjyystaitojen oppimista ikätasolähtöisesti. Koulut kirjaavat tavoitteensa ja toimenpiteensä työelämäkasvatukseen liittyen.

Tampereella pilotoidaan kolmella koululla työelämäpainotteista TEPPO-opetusta, jonka toimintatavat kirjataan lukuvuosisuunnitelmassa.

Työelämäkasvatuksessa vahvistetaan oppilaiden sinnikkyyttä, vastuullisuutta, yhteistyötaitoja, oma-aloitteisuutta sekä työskentely- ja yrittäjyystaitoja ikätason mukaisesti.

Työelämä- ja yrittäjyystaitoja harjoitellaan osana eri oppiaineita ja koulun arkea. Oppilaita ohjataan ottamaan vastuuta omasta työskentelystään, työskentelemään pitkäjänteisesti sekä toimimaan rakentavasti yhdessä muiden kanssa. Samalla harjoitellaan työelämässä tarvittavia vuorovaikutus-, yhteistyö- ja ongelmanratkaisutaitoja.

6. luokkien oppilaat osallistuvat Yrityskylään, jossa työelämä- ja yrittäjyystaitoja harjoitellaan käytännönläheisesti.

Työelämään ja eri ammatteihin tutustumista voidaan täydentää lukuvuoden aikana opetuksen yhteydessä toteutettavilla vierailuilla, vierailijoilla ja muilla oppimiskokonaisuuksilla.

4.7. Taidekaari

Taidekaari toimittaa Tampereen perusopetuksen opetussuunnitelmaan sidotun kulttuurikasvatusohjelman vuosiluokkakohtaisen suunnitelman rehtoreille viikolla 14.

[Ohjelma ja ilmoittautuminen \[Tampereen kaupunki - Taidekaari\]](#)

5. Oppimisen ja koulunkäynnin tuki

5.1. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt

Oppimisen edellytyksiä tukevan toiminnan resursoinnissa huomioidaan niin ryhmän pedagogiset tarpeet, ryhmäkoko kuin koulunkäynninohjaajien ja muun henkilöstön tarve ja hyödyntäminen. Oppimisen edellytyksiä tukevat myös tarkoituksenmukaiset, monipuoliset oppimisympäristöt. Rehtori mahdollistaa opettajien yhteistyön koulutyön arjen rakenteisiin siten, että opetuksen suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa voidaan toteuttaa yhteisopettajuutta sen eri muodoissa. Toiminnan resursointi suunnitellaan, tarkastellaan ja arvioidaan vuosittain kaupungin talousarvion yhteydessä sekä koulun lukuvuosisuunnitelmassa.

Koulujen lukuvuosisuunnitelmissa tarkennetaan minkäläistä osaamista, toimintaa, yhteistyötä ja rakenteellisia ratkaisuja koulun toimintakulttuuri ja oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt edellyttävät koulujen tasolla.

Tammelan koulussa oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ovat osa kaikkien opetusryhmien arkea. Opetusjärjestelyjä suunnitellaan ryhmien pedagogisten tarpeiden perusteella ja niitä tarkastellaan lukuvuoden aikana. Tavoitteena on mahdollistaa oppilaiden osallistuminen, oppiminen ja tarvittavan tuen saaminen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa omassa opetusryhmässä ja omassa lähikoulussa. Tämä vastaa myös Tampereen perusopetuksen lukuvuoden 2026–2027 tavoitetta vahvistaa lähikouluperiaatetta ja oppilaiden osallisuutta.

Lukujärjestyksissä oppimisen edellytyksiä tuetaan **palkituksilla, jakotunneilla, yhteis- ja samanaikaisopettajuudella sekä joustavilla ryhmittelyillä**. Opettajien välinen yhteistyö mahdollistaa opetuksen suunnittelun ja oppilasryhmien muodostamisen oppilaiden tarpeiden mukaisesti. Ryhmäkohtaisia tukimuotoja toteutetaan joustavasti osana opetusta. Näitä ovat yleinen tukiopeetus, opetuskielen tukiopeetus sekä erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä.

Yleis- ja erityisopetuksen yhteistyötä ja yhteisopettajuutta hyödynnetään oppimisen tukemisessa. Opettajien lisäksi koulunkäynninohjaajien työpanosta kohdennetaan ryhmien ja oppilaiden tarpeiden perusteella. Opetusjärjestelyissä hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan erilaisia opetustiloja ja pienempiä ryhmiä.

Koulun käynnissä oleva remontti asettaa tilojen käytölle rajoitteita, minkä vuoksi tilojen tarkoituksenmukainen ja joustava käyttö korostuu lukuvuonna 2026–2027. Tammelan koulun rakennushankkeen vuoksi opetuskäytössä olevissa tiloissa tapahtuu lukuvuoden aikana poikkeusjärjestelyjä.

Oppimisen edellytyksiä tukevien järjestelyjen riittävyyttä arvioidaan koulussa säännöllisesti. Pedagogisen tuen tiimin työskentelyssä tarkastellaan ensin ryhmän pedagogisia järjestelyjä ja ryhmäkohtaisen tuen toteutumista sekä arvioidaan, mikä on toiminut ja mitä tulee muuttaa tai vahvistaa. Tarkastelussa huomioidaan myös koulunkäynninohjaajan tuki, pedagogiset apuvälineet sekä vaihtoehtoiset työskentely- ja osaamisen osoittamisen tavat.

Henkilöstön osaamista vahvistetaan oppimisen tuen uudistukseen liittyvillä koulutuksilla ja yhteisellä pedagogisella keskustelulla. Koulutuksia on ollut muun muassa ryhmäkohtaisista tukimuodoista, inklusiivisesta toimintakulttuurista, opettajien yhteistyöstä sekä eriyttämisen työtavoista oppimisen edellytyksiä tukevissa opetusjärjestelyissä. Lukuvuoden aikana henkilöstöä ohjataan hyödyntämään myös oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen materiaaleja ja pedagogisia käytänteitä.

Lukuvuoden 2026–2027 keskeisenä tavoitteena on vahvistaa suunnitelmallista ryhmäkohtaista tukea, yhteisopettajuutta ja joustavia opetusjärjestelyjä sekä arvioida tuen toteutumista säännöllisesti

ryhmän tarpeiden näkökulmasta.

5.2. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt: koulunkäynninohjaajat

Kuvaus suunnitellusta ohjaajamitoituksesta (keskimäärin) ja toiminnasta oppimisen edellytyksiä tukevana toimintana.

Määräesimerkki: 3 ohjaajaa/300 alakoulun yleisopetuksen oppilasta.

Kuvaus toiminnasta: miten koulunkäynninohjaajaresurssia hyödynnetään oppimisen edellytyksiä tukevana opetusjärjestelynä?

Koulunkäynninohjaajat	Määrä	Kuvaus toiminnasta
Ohjaajien määrä/erityisluokan oppilas	VOT 2/12 opp., alueellinen 2/10 opp.	Ohjaajat auttavat oppilaita koulutyössä, turvaavat siirtymiä ja toimivat oppilaan turvallisina aikuisina koulupäivän aikana. Ohjaajat toimivat yhteistyössä opettajan kanssa sekä tilanteen mukaan itsenäisesti.
Ohjaajien määrä/alakoulun yleisopetuksen oppilas	4/ 366 opp.	Ohjaajat auttavat oppilaita opetus- ja luokkatilanteissa sekä koulunkäynnissä yleisesti. Ohjaajat toimivat itsenäisesti opettajan ohjeiden mukaan eriyttävien ryhmien kanssa. Ohjaajat toimivat apuna siirtymätilanteissa sekä välitunneilla.
Ohjaajien määrä/yläkoulun yleisopetuksen oppilas		
Ohjaajien määrä/ip-kerholainen	1/ 15 opp.	Ohjaajat työskentelevät iltapäivätoiminnassa oppituntien ulkopuolella. Ohjaajat toimivat turvallisina aikuisina, huolehtivat välipalaruokailusta sekä valvovat ulkoilua. Ohjaajat toteuttavat suunniteltua toimintaa mm. liikuntatuokioita, työpajoja ja retkiä.

5.3. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt: kouluvalmentajat

- *Kouluvalmentaja kohtaa ja tukee oppilaita koulun arjessa. Hän on opetusvelvollisuuteen sitomaton helposti lähestyttävä aikuinen, joka toimii koulun toimintaympäristössä. Kouluvalmentaja tekee havaintoja kouluyhteisöstä ja tuo tarvittaessa havaintonsa koulun työryhmiin kuten yhteisölliseen opiskeluhuoltoryhmään*
- *Nepsy-konsultoija voi olla koulunkäynninohjaaja tai kouluvalmentaja. Hän pyrkii vahvistamaan arjen sujuvuutta tilanteissa, joissa neuropsykiatriset oireet ja toiminnanohjauksen vaikeudet aiheuttavat haasteita oppilaan koulunkäynnissä. Tämän lisäksi nepsy-konsultoija voi tukea koulun henkilökuntaa konsultoimalla.*

Koulupolun nepsy-konsulttoijina toimivat Katri Siippainen (Juhannuskylä) ja Mia Koivunen (Juhannuskylä). Henkilökuntaa on tiedotettu konsultointipalveluista ja rohkaistu ottamaan nepsy-asioissa yhteyttä heihin. Asiasta muistutetaan lukuvuoden aikana mm. opettajakokouksissa.

5.4. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt: muun opetushenkilöstön hyödyntäminen

Kielellisesti tuettu opetus eli kietu-opetus on Tampereella toteutettavaa osa-aikaista erityisopetusta maahanmuuttotilanteissa oppilaille, jotka tarvitsevat kielellistä tukea erityisesti reaaliaineissa ja matemaattisissa oppiaineissa.

Kouluilla voi toimia myös resurssi- tai samanaikaisopettajia, joilla ei ole omaa opetusryhmää.

Kerro tämän muun opetushenkilöstön lukumäärä, tuntimäärä ja oppiaineet, joissa hyödynnetään.

Opettaja	Henkilömäärä, oppiaineet, tuntimäärä
Kietu-opettaja	
Ressurssiopettaja ilman omaa opetusryhmää	Ei varsinaista resurssiopettajaa, mutta esim. luokanopettajia on oman luokan hyppytunneilla sijoitettu resurssiksi toiseen luokkaan.

5.5. Konsultaatio

Konsultaation avulla tuetaan koulujen käytäntöjä, jotka edistävät oppilaan oikea-aikaista tukea.

Oppimisen ja koulunkäynnin tuen konsultaatiota vaativissa kysymyksissä haetaan ensisijaisesti konsultaatio oman koulun erityisopettajalta. Kaupungissa toimii myös kaksi konsultoivaa erityisopettajaa. Lukuvuoden 2026-2027 aikana kehitetään Tampereen konsultointimallia yhdessä sairaalaopetuksen konsultointipalvelun kanssa. Henkilökuntaa tiedotetaan konsultaatorakenteesta.

Tammelan koulussa pedagoginen konsultaatio on osa oppimisen ja koulunkäynnin tuen arkea. Konsultaatiota hyödynnetään matalalla kynnyksellä ja mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Ensisijainen konsultointitaho oppimisen ja koulunkäynnin tuen kysymyksissä on koulun oma erityisopettaja. Erityisopettajia konsultoidaan arjen tilanteissa tarpeen mukaan, ja opettajalla on mahdollisuus sopia myös erillinen aika pedagogiseen konsultaatioon.

Koulun sisäistä konsultaatorakennetta täydentää opiskeluhoito. Koulussa järjestetään säännöllisesti kalenteroitua matalan kynnyksen opiskeluhoillon konsultaatiota. Yksittäisen oppilaan asiassa konsultoidaan ensisijaisesti sitä opiskeluhoillon ammattilaista, jonka asiantuntemukseen asia kuuluu. Epäselvissä tilanteissa voidaan konsultoida opiskeluhoillon asiantuntijatiimiä.

Koulun oman konsultaation lisäksi henkilöstöllä on käytettävissään Tampereen perusopetuksen konsultoivien erityisopettajien palvelut. Konsultaatiota voidaan hyödyntää esimerkiksi ryhmän toimintaan, oppimisympäristöön, koulunkäyntiin, poissaoloihin, haastavaan käyttäytymiseen, huoltajayhteistyöhön sekä tukitoimien arviointiin liittyvissä kysymyksissä. Konsultaatio voi koskea yksittäistä oppilasta tai koko ryhmää.

Lukuvuonna 2026–2027 henkilöstöä tiedotetaan konsultaatorakenteesta ja ohjataan hyödyntämään eri konsultaatiomuotoja oikea-aikaisesti. Tavoitteena on, että tuen tarpeisiin voidaan reagoida mahdollisimman varhain ja henkilöstö saa pedagogisiin ja opiskeluhoollollisiin kysymyksiin tarkoituksenmukaista asiantuntijatukea.

5.6. Ryhmäkohtaiset tukimuodot

Ryhmäkohtaisen tukimuotojen järjestämisen periaatteet, käytännöt sekä resursointi kuvataan koulujen lukuvuosisuunnitelmissa.

Ryhmäkohtaista tukea ovat:

- *Erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä*
 - *Samanaikaisopetuksena*
 - *Pienemmässä vaihtuvassa ryhmässä*
 - *Vaihtuvat palkkitunnit*
 - *Joustavat ryhmittelyt*
- *Yleinen tukiopetus*
 - *lukujärjestystekniset toimet toteuttamisessa*
 - *resurssiopettajat, samanaikaisopettajat*
- *Opetuskielen tukiopetus*
 - *lukujärjestystekniset toimet toteuttamisessa*
 - *resurssiopettajat, samanaikaisopettajat*

Koulukohtainen resurssi ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin on 0,127h x koulun oppilasmäärä.

Ryhmäkohtainen tuki pyritään toteuttamaan mahdollisimman kiinteänä osana oppilaiden koulupäivää ja tavallista opetusta. Tukimuotojen suunnittelussa huomioidaan vuosiluokkien ja opetusryhmien tarpeet. Ryhmäkohtaista tukea toteutetaan lukujärjestysteknisillä ratkaisilla, palkituksilla, joustavilla ryhmittelyillä, samanaikaisopetuksella sekä tarvittaessa pienemmissä vaihtuvissa ryhmissä.

Erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä

Erityisopettajan antamaa ryhmäkohtaista tukea toteutetaan samanaikaisopetuksena, joustavina ryhmittelyinä sekä pienemmissä vaihtuvissa ryhmissä. Lukujärjestysten palkituksilla pyritään mahdollistamaan ryhmien muodostaminen oppilaiden kulloistenkin oppimisen tarpeiden perusteella. Toteutustavat voivat vaihdella vuosiluokittain ja oppiaineittain.

Yleinen tukiopetus

Yleistä tukiopetusta järjestetään oppilaiden ja opetusryhmien tarpeiden perusteella. Sitä voidaan toteuttaa ennakoivasti tai oppimisessa havaittuihin tuen tarpeisiin vastaten. Tukiopetusta voidaan antaa muun opetuksen yhteydessä tai oppituntien ulkopuolella. Tukiopetusresurssia kohdennetaan joustavasti lukuvuoden aikana tarpeiden mukaan.

Opetuskielen tukiopetus

Opetuskielen tukiopetuksella vahvistetaan oppilaiden valmiuksia ymmärtää opetettavien aineiden kieltä, käsitteitä ja tehtävänantoja sekä tuottaa oppiaineiden edellyttämää kieltä. Tukea toteutetaan mahdollisuuksien mukaan muun opetuksen yhteydessä samanaikaisopetuksena, joustavissa ryhmissä tai

erikseen järjestettävänä tukiopetuksena. Tuen tarvetta ja resurssin kohdentamista tarkastellaan lukuvuoden aikana oppilas- ja ryhmäkohtaisesti.

Resursointi ja seuranta

Koulukohtainen ryhmäkohtaisen tuen resurssi kohdennetaan edellä kuvattuihin tukimuotoihin. Resurssia suunnataan vuosiluokille ja ryhmille niiden tuen tarpeiden perusteella. Toteutumista ja tuen riittävyyttä seurataan lukuvuoden aikana, ja resurssia sekä ryhmittelyjä voidaan tarvittaessa suunnata uudelleen.

5.7. Pedagogisen tuen tiimin toiminta

Pedagogisen tuen tiimin tehtävät

1. Käsitellään vain oppilaiden / opetusryhmien pedagogisia asioita
2. Aiheena ryhmäkohtaisten tukimuotojen asiat, esimerkiksi resurssin kohdentamisen säännöllinen tarkasteleminen tai kun arvioidaan ryhmäkohtaisten tukimuotojen riittävyyttä ja mahdollista siirtymistä oppilaskohtaisiin tukitoimiin.
3. Käsitellään ja arvioidaan myös oppilaiden oppilaskohtaisia tukitoimia mm. pienryhmäopetusta tai erityisluokkaa, oppimäärän rajaamista
4. Tarvittaessa valmistelu MAR-palaveria varten
5. Työnjaon sopiminen jatkotoimenpiteitä varten

Laajennetun pedagogisen tuen tiimin tehtävät

1. Käsitellään vain pedagogisia asioita.
2. Tarvittaessa valmistelu MAR-palaveria varten, esimerkiksi:
 - kun mietitään ensimmäisen kerran tavoitekokonaisuuksittain opiskelua (PoL 20 h §)
 - kun mietitään ensimmäisen kerran oppimäärän rajaamista (Pol 20h §)
 - tarkastuskohdat: 5. ja 8. luokat tarpeen mukaan (jos oppilaalla on rajattuja oppimääriä, mutta ei viimeaikaisia tutkimuksia ja diagnoosia)
3. Perusopetuksen järjestäminen oppilaalle, jolla on vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite.

5.8. Pedagogisen tuen tiimin kokoonpano

Pedagogisen tuen tiimin kokoonpano ja vuosikello löytyvät Taskusta

[Pedagogisen tuen tiimi](#)

Laajennettu pedagogisen tuen tiimi kokoontuu sovitusti, tarpeen mukaan (voidaan hyödyntää esim. pedagogisen tuen tiimin tai yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän kalenteroitua aikaa).

Pedagogisen tuen tiimi

Pedagogisen tuen tiimiin kuuluvat rehtori ja koulun erityisopettajat. Käsiteltävän asian mukaan tiimiin osallistuu oppilasta tai opetusryhmää opettavia opettajia sekä tarvittaessa muuta koulun henkilöstöä. Tiimissä käsitellään oppilaiden ja opetusryhmien pedagogiseen tukeen liittyviä asioita.

Pedagogisen tuen tiimi kokoontuu säännöllisesti. Syksyllä 2026 tapaamiset etenevät luokittain seuraavasti:

- 22.9. 6B
- 6.10. 6A ja 6CK
- 20.10. 2A ja 2B
- 27.10. 5B ja 5–6S
- 10.11. 5A ja 5CK
- 17.11. 3A ja 3–4BK

Laajennettu pedagogisen tuen tiimi

Laajennettu pedagogisen tuen tiimi kokoontuu sovitusti tarpeen mukaan. Siihen osallistuvat koulun edustajien lisäksi tarvittavat opiskeluhoitopalveluiden ammattilaiset, esimerkiksi kouluterveydenhoitaja, koulupsykologi ja koulukuraattori. Laajennetussa pedagogisen tuen tiimissä käsitellään pedagogisia asioita, joissa tarvitaan moniammatillista näkökulmaa.

5.9. Opintoihin kiinnittyminen

Kouluilla toimii sekä erityisopettajan antamaa osa-aikaista opintoihin kiinnittymistä tukevaa opetusta että erityisluokkamuuotoista OTE-opetusta.

Koulussamme toteutuu osa-aikaisen erityisopettajan antama opetus ryhmäkohtaisen tuen muodossa.

5.10. Oppilaskohtaiset tukitoimet

Mitä koulujen tulee vastata tästä?

Oppilaskohtaisia tukitoimia antavat erityisopettajat tai erityisluokanopettajat yleisopetuksen yhteydessä tai erityisluokissa.

5.11. Erityis- ja yleisopetusluokkien välinen yhteistoiminta

Perusopetusta järjestetään ja kehitetään inkluusioperiaatteiden mukaisesti. Inklusiivisuus on käsitteenä laaja ja se tulee nähdä kaikkia oppilaita koskevana ja perusopetuksen järjestämiseen liittyvänä periaatteena, arvona ja kokonaisvaltaisena tapana ajatella.

Kaikilla oppilailla on oikeus osallistua yhdessä opetukseen ja koulun toimintaan riippumatta esimerkiksi tuen tarpeista, vammaisuudesta tai kulttuurisesta taustasta. Koulu kuvaa toimenpiteensä erityisluokan oppilaiden kouluyhteisöön liittymisen ja osallisuuden turvaamisen osalta.

Tammelan koulun erityisluokkien oppilaille mahdollistetaan osallistuminen yleisopetuksen opetukseen ja koulun toimintaan aina, kun se on oppilaan edun mukaista. Oppilaiden integraatio suunnitellaan yksilöllisesti yhteistyössä oppilaan, huoltajien, erityisluokan henkilöstön sekä yleisopetuksen opettajan kanssa. Yhteistoimintaluokkaa ei nimetä etukäteen, vaan ratkaisut tehdään oppilaskohtaisesti oppilaan vahvuudet, tarpeet ja tavoitteet huomioiden.

Integraation toteutumista tuetaan tarkoituksenmukaisilla henkilöstöresursseilla. Tarvittaessa koulunkäynninohjaaja osallistuu opetukseen yleisopetuksen ryhmässä oppilaan tukena, erityisesti integraation alkuvaiheessa. Tavoitteena on vahvistaa oppilaiden osallisuutta, vertaisvuorovaikutusta ja kuulumista koko kouluyhteisöön.

5.12. Joustava perusopetus

Joustava perusopetus [paikallisessa opetussuunnitelmassa 5.4.2.](#)

5.13. Tavoitekokonaisuuksittain opiskelu

Tavoitekokonaisuuksista kerrotaan tarkemmin paikallisen opetussuunnitelman [luvussa 5.4.3.](#)

- Tavoitekokonaisuudet laaditaan pääsääntöisesti vuosiluokajaksojen 1–2, 3–6 ja 7–9 tavoitteiden mukaisesti.
- Tavoitekokonaisuuksiin tulee sisällyttää kaikki oppiainekohtaiset tavoitteet ja sisällöt, jolloin oppilas voi edetä vuosiluokkansa tavoitteita hitaammin tai nopeammin kyseisessä oppiaineessa.
- Tavoitekokonaisuuksia ei tehdä oman vuosiluokan sisällöistä.
- Tavoitekokonaisuuksittain opiskelusta tehdään suunnitelma ja hallintopäätös, jolla oppilas voi poiketa vuosiluokkakohtaisista tavoitteista kyseisenä lukuvuonna.
- Vuosiluokkaansa hitaammin etenevälle oppilaalle on tullut aina antaa ryhmäkohtaisia tukimuotoja ja oppilaskohtaisia tukitoimia ennen tavoitekokonaisuuksittain opiskeluun siirtymistä.
- Oppilaalle laaditaan tavoitekokonaisuuksittain opiskelusta suunnitelma, johon kirjataan opiskeltavat tavoitekokonaisuudet sisältöineen, opinnoissa eteneminen ja opintojen arvioinnin periaatteet.

5.14. Toiminta-alueittain järjestettävä opetus

Ne koulut, joissa järjestetään toiminta-alueopetusta, tarkentavat lukuvuosisuunnitelmissaan opetuksen järjestämisen periaatteet, yhteistyön ja osallisuuden toimintatavat.

6. Opiskeluhoolto

6.1. Esi- ja perusopetuksen opiskeluhoollon suunnitelma

Koulun henkilökunta, oppilaat, huoltajat ja opiskeluhooltopalveluiden ammattilaiset perehdytetään esi- ja perusopetuksen opiskeluhooltosuunnitelmaan lukuvuoden alkaessa:

[Esi- ja perusopetuksen opiskeluhooltosuunnitelma 2026](#)

Henkilöstö perehdytetään esi- ja perusopetuksen opiskeluhooltosuunnitelmaan henkilökuntapalaverissa. Oppilaiden kanssa suunnitelman keskeisiä sisältöjä käsitellään ikätasoisesti luokissa. Huoltajille suunnitelmasta ja sen keskeisistä sisällöistä tiedotetaan vanhempainyhdistyksen kokouksen yhteydessä. Suunnitelmaa käsitellään lisäksi yhteisöllisen opiskeluhoollon tapaamisissa yhdessä opiskeluhooltopalveluiden ammattilaisten kanssa. Näin suunnitelmaan perehtyminen kytketään koulun yhteisiin rakenteisiin lukuvuoden aikana.

6.2. Yhteisöllisen opiskeluhuollon toimenpiteet

Yhteisöllinen opiskeluhoito koskee esi- ja perusopetusta.

Koulut liittävät mahdolliset omat toimenpiteet ja aiheensa sekä mahdolliset opiskeluhoitosuunnitelman päivitystarpeet vuosikellopohjaan.

[Yhteisöllisen opiskeluhuollon vuosikello](#)

Vuosikellopohja löytyy Taskusta Perusopetuksen sivuilta, Oppimisen tuki-välilehdeltä.

Tammelan koulun yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä kokoontuu säännöllisesti lukuvuoden aikana vuosikellon mukaisesti. Ryhmän työskentelyssä seurataan, arvioidaan ja kehitetään koko kouluyhteisön ja oppilasryhmien hyvinvointia, turvallisuutta, osallisuutta ja kouluun kiinnittymistä. Käsiteltävät teemat valitaan kaupungin yhteisöllisen opiskeluhuollon vuosikellon sekä koulussa esiin nousevien ajankohtaisten ilmiöiden perusteella.

Lukuvuoden aikana tarkastellaan muun muassa poissaoloja, hyvinvointikyselyiden tuloksia, ryhmäytymistä, kouluyhteisön turvallisuutta ja hyvinvointia sekä tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuutta. Kaupungin vuosikellon mukaisesti käsitellään ajankohtaisesti myös esimerkiksi Move!-tuloksia ja muita oppilaiden hyvinvoinnista saatavia tietoja.

Oppilaiden ja huoltajien osallisuutta vahvistetaan kutsumalla heidän edustajiaan yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän työskentelyyn erityisesti silloin, kun käsitellään koko kouluyhteisön hyvinvointia, turvallisuutta, osallisuutta sekä kyselyistä nousseita koulutason ilmiöitä ja kehittämiskohteita. Yhteisöllisten toimintatapojen kehittämisessä kaupungin vuosikello edellyttää yhteistyötä oppilaiden ja huoltajien kanssa.

Lukuvuonna 2026–2027 yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä arvioi samalla koulun opiskeluhoitosuunnitelman ajantasaisuutta ja nostaa tarvittavat päivityskohteet osaksi vuosikellon mukaista työskentelyä. Kaupungin opiskeluhoitosuunnitelman mukaan yhteisöllisen työn suunnittelu ja toteuttaminen tehdään opiskeluhoitoryhmässä vuosikellon mukaisesti ja käsitellyt asiat dokumentoidaan sovitulla tavalla.

Tämän lukuvuoden erityisenä näkökulmana huomioidaan koulun remontin vaikutukset kouluyhteisön hyvinvointiin, turvallisuuteen ja kouluympäristöön.

6.3. Poissaolojen seuranta ja niihin puuttuminen

Koulun henkilökunta on tutustunut Tampereen [perusopetuksen poissaoloihin puuttumisen malliin](#) (Tasku). Henkilökunta toimii poissaolojen ehkäisyä, seuranta ja puuttumista koskevien ohjeistuksien mukaisesti (Perusopetuslaki §26).

Koulut noudattavat poissaoloihin puuttumisen mallia ja sen toimenpiteet otetaan käyttöön kaikissa kouluissa.

Tammelan koulun henkilöstö toimii Tampereen perusopetuksen poissaoloihin puuttumisen mallin mukaisesti. Toimintamallin käytännöt käydään henkilöstön kanssa läpi lukuvuoden alussa ja niihin palataan tarvittaessa lukuvuoden aikana. Uusien työntekijöiden perehdytykseen sisällytetään koulun opiskeluhuollon käytännöt ja poissaoloihin puuttumisen toimintamalli. Tammelan perehdytysmateriaalissa poissaoloihin puuttuminen on jo sisällytetty opiskeluhuollon perehdytettäviin asioihin.

Opettajat seuraavat oppilaidensa poissaoloja säännöllisesti ja reagoivat niihin Tampereen yhteisen toimintamallin mukaisesti. Poissaolojen kokonaisuutta seurataan lisäksi koulu- ja luokka-astetasolla neljässä tarkastelujaksossa lukuvuoden aikana. Seurannasta vastaa pedagogisen tuen tiimi.

Poissaoloihin liittyviä ilmiöitä käsitellään myös yhteisöllisessä opiskeluhuollossa. Tavoitteena on varmistaa varhainen reagointi sekä yhdenmukainen toimintatapa koko koulussa.

6.4. Opiskelijoiden kokemaan kiusaamiseen, häirintään, syrjintään ja väkivaltaan puuttuminen

Koulut laativat oman osuutensa seuraaviin yhteisiin suunnitelmiin ja viedään koulujen kotisivuille:

- Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä
- Toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma.

Koulun henkilökunta, oppilaat, huoltajat ja opiskeluhuollon toimijat perehdytetään seuraaviin materiaaleihin lukuvuoden alkaessa.

- TreTurva (toimintakortit häiriötilanteisiin, koulun oma TreTurva-sovellus)
- [Kasvatukselliset toimet, kurinpitokeinot ja turvaamistoimenpiteet](#) (Tasku)
- [Esi- ja perusopetuksen päihteettömyyssuunnitelma](#) (Tasku)

6.5. Lääkehoitosuunnitelmat

Hyvinvointialueen ohjeiden mukaan on laadittu [Tampereen perusopetuksen yhteinen lääkehoitosuunnitelma](#).

Taskuun on viety kaikki lääkehoitosuunnitelmaan kuuluvat liitteet:

- [Oppilaan henkilökohtainen lääkehoitosuunnitelma](#)
- [Oppilaan lääkehoidon seurantalomake](#)
- [Lääkehoidon vaaratapahtumailmoitus](#)
- [Lääkehoidon koordinoinnin tehtävät ja korvaukset](#)

Lisäksi Taskusta löytyy mallipohja koulukohtaisen lääkehoitosuunnitelman tekoon. Itse suunnitelma tehdään Suunnitelmat-työkaluun PowerAppsissa.

Koulun henkilökunta, oppilaat, huoltajat ja opiskeluhoollon toimijat perehdytetään suunnitelmiin kunkin lukuvuoden alkaessa.

6.6. Kouluterveyskyselyiden tulosten käsittelyt

Koulu valitsee kouluterveyskyselyistä nousseista teemoista painopisteet lukuvuosille 2025-2027 ja konkreettiset toimenpiteet niiden edistämiseen.

Havaitut asiat, joihin puututaan	Toimenpiteet
Oppilaiden osallistuminen koulun asioiden suunnitteluun koetaan liian vähäiseksi.	Vahvistetaan oppilaiden osallisuutta luokkien ja oppilaskunnan toiminnan kautta sekä otetaan oppilaita mukaan koulun yhteisten asioiden suunnitteluun.
Päivittäin vähintään tunnin liikkuvien oppilaiden osuus on matala.	Lisätään koulupäivän aikaista liikkumista ja kehitetään aktiivista välituntitoimintaa.
Kouluruokailussa riittävän ruokailuajan kokemus on heikko.	Kehitetään kouluruokailun kiireettömyyttä, rauhallisuutta ja viihtyisyyttä sekä kiinnitetään huomiota riittävään ruokailu-aikaan.

7. Oppilaiden osallisuus

7.1. Vuorovaikutus ja osallisuus

Koulutyö järjestetään siten, että sen perustana on oppilaiden osallisuus ja kuulluksi tuleminen. Kaikkien oppilaiden mielipiteitä kuullaan koulun toiminnan kehittämisessä. Oppilaat (muutkin kuin oppilaskunnan jäsenet) osallistuvat koulun toiminnan suunnitteluun.

Koulu kirjaa, miten varmistetaan jokaisen oppilaiden osallisuus:

- *Meidän koulun ”oma juttu” oppilaiden osallisuuden tukemisessa ja miten se on valittu?*
- *Millaisiin asioihin oppilaat voivat vaikuttaa tai miten heidät otetaan huomioon päätöksiä tehdessä?*

Oppilaiden osallisuutta tuetaan koulupäivän arjessa kuulemalla heidän näkemyksiään ja tarjoamalla mahdollisuuksia vaikuttaa opiskeluun, koulupäivän toimintaan ja yhteisiin asioihin. Oppitunneilla oppilaille tarjotaan mahdollisuuksia vaikuttaa esimerkiksi työskentelytapoihin, tehtäviin, ryhmittelyihin ja työskentelypaikkoihin ikä- ja tilanne huomioiden.

Oppilaskuntatoiminta on yksi koulun keskeisistä vaikuttamisen kanavista. Oppilaskunnan edustajat välittävät luokkien näkemyksiä yhteiseen käsittelyyn ja kokouksissa käsiteltyjä asioita takaisin luokkiin. Oppilaita voidaan kutsua mukaan myös yhteisöllisen opiskeluhuollon tapaamisiin ja henkilökunnan kokouksiin käsiteltävän asian mukaan.

Tämän lukuvuoden oma painopiste osallisuudessa on välituntitoiminnan kehittäminen remontin muuttamassa kouluympäristössä. Oppilaille järjestetään mm. ohjattuja puistovälitunteja, tanssivälitunteja ja muuta sisävälituntitoimintaa. Välituntien toimintamahdollisuuksia kehitetään ja käyttöön hankitaan uusia välituntiaktiviteettivälineitä, kuten footbageja ja hulavanteita. Vanhempainyhdistyksen 29.9.2026 järjestämä pihapeli-ilta tukee kouluyhteisön yhteistä liikunnallista toimintaa.

Oppilaiden ja koulun aikuisten kuuntelevia ja arvostavia kohtaamisia vahvistetaan koulupäivän kaikissa tilanteissa. Oppilaiden näkemyksiä kerätään luokissa ja yhteisissä keskusteluissa, ja niitä hyödynnetään koulun toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä.

7.2. Oppilaskuntatoiminta

- *Oppilaskunnan hallituksen edustajat valitaan koko koulun laajuisilla vaaleilla.*
- *Koulun jokaisella oppilaalla on mahdollisuus osallistua oppilaskunnan päätöksentekoon.*
- *Oppilaskunnan hallituksen edustajat osallistuvat vähintään 4 kertaa lukuvuodessa henkilökunnan kokouksiin (opettajainkokoukset, johtotiimin kokoukset, yhteisöllisen oppilashuoltotyöryhmän kokoukset).*
- *Koulun kehittämismäärärahoista erotetaan selkeät toimintamäärärahat oppilaskunnan hallituksen käyttöön. Tämä mahdollistaa oppilaskunnan omatoimisen talousarvion laatimisen lukuvuosittain.*
- *Jokainen koulu laatii oppilaskunnan hallituksen toiminnan vuosikellon alla olevaan pohjaan.*

Oppilaskunnan hallituksen valinta ja toimikausi

Oppilaskunnan hallituksen edustajat valitaan luokissa demokraattisesti äänestämällä. Jokaiselta luokalta valitaan kaksi edustajaa, joista vähintään toinen osallistuu hallituksen kokouksiin ja tapaamisiin. Edustajat toimivat viestinviejinä oman luokkansa ja oppilaskunnan hallituksen välillä sekä tuovat luokkansa ehdotuksia hallituksen käsiteltäväksi. Edustajien toimikausi on **syyslukukaudesta 2026 kevätlukukauden 2027 loppuun**.

Osallistuminen koulun kokouksiin

Oppilaskunnan hallituksen edustus osallistuu lukuvuoden aikana vähintään neljään henkilökunnan tai opiskeluhuollon kokoukseen:

- kerran johtotiimin kokoukseen
- kerran henkilökuntakokoukseen/opettajainkokoukseen
- kaksi kertaa yhteisöllisen opiskeluhuollon kokoukseen.

Muiden oppilaiden osallistaminen

Kaikki koulun oppilaat kuuluvat oppilaskuntaan ja voivat vaikuttaa koulun toimintaan. Luokissa keskustellaan oppilaskunnan hallituksessa käsiteltävistä asioista, ja luokkien ehdotuksia viedään hallitukselle edustajien kautta. Hallituksen edustajat puolestaan välittävät kokouksissa käsitellyt asiat takaisin luokkiinsa. Lisäksi lukuvuoden aikana järjestetään koko oppilaskunnalle kyselyitä ajankohtaisista koulun toimintaan ja kehittämiseen liittyvistä asioista.

7.3. Oppilaskunnan vuosikello

Merkittävä vuosikelloon myös nuorisovaltuuston kalenterista oman koulun oppilaskuntaa koskevat asiat:

ALAKOULU

Marraskuu

1.–30.11.2026 Masseista mahiksia -toimintarahan haku aika

3.–4.11.26 ja 10.–11.11.26 ja 17.11.26 9. lk Vaikuta! -päivät

18.11.2026 9. lk Kohdennettu Vaikuta! -päivä

Joulukuu

Lasten parlamentin suurkokous 11.12.

Tammikuu

Massipäivä 26.1.2027

Maaliskuu

4. luokkalaisten Vaikuta! -päivät 15.-17.3. ja 22.-23.3.

Toukokuu

Lasten parlamentin suurkokous 14.5.

YLÄKOULU

Syyskuu

1.-30.9.2026 Nuorisovaltuustovaalit - ehdokasasettelu

Lokakuu

28.10.2026 Nuorisovaltuuston kouluneuvosto

Marraskuu

1.–30.11.2026 Nuorisovaltuustovaalit – äänestys

1.–30.11.2026 Masseista mahiksia -toimintarahan haku aika

9. luokkalaisten Vaikuta! -päivät:

ti 3.11.

- klo 9–11 Takahuhdin koulu ½
- klo 12–14 Takahuhdin koulu ½

ke 4.11.

- klo 9–11 Tampereen kansainvälinen koulu
- klo 12–14 Vuoreksen koulu

ti 10.11.

- klo 9–11 Sammon koulu ½
- klo 12–14 Sammon koulu ½

ke 11.11.

- klo 9–11 Tesoman koulu ½
- klo 12–14 Tesoman koulu ½

ti 17.11.

- klo 9-11 Hatanpään koulu ½ + Tampereen yliopiston normaalikoulu ½
- klo 12-14 Hatanpään koulu ½ + Tampereen yliopiston normaalikoulu ½

Ke 18.11. Kohdennettu Vaikuta! -päivä, pienluokille

Tammikuu

Massipäivä 26.1.

Huhtikuu

9. lk Vaikuta! -päivät 13.–14.4.27 ja 19.–21.4.27

27.4.2027 Nuorisovaltuuston kouluneuvosto

9. luokkalaisten Vaikuta! -päivät:

ti 13.4.

- klo 9–11 Linnainmaan koulu
- klo 12–14 Etelä-Hervannan koulu

ke 14.4.

- klo 9-11 Kaukajärven koulu ½ + Kämenniemen koulu
- klo 12-14 Kaukajärven koulu ½ + Tampereen Steinerkoulu

ma 19.4.

- klo 9-11 Juhannuskylän koulu ½ + Ahvenisjärvi ½
- klo 12-14 Juhannuskylän koulu ½ + Ahvenisjärvi ½

ti 20.4.

- klo 9–11 Lielahden koulu
- klo 12–14 Kaarilan koulu

ke 21.4.

- klo 9-11 Wivi Lönnin koulu ½ + Svenska Samskolan
- klo 12-14 Wivi Lönnin koulu ½ + Tampereen kristillinen koulu

Kuukausi	Aihe/toiminnot
Syyskuu	Oppilaskunnan ohjaavan opettajan nimeäminen ja toiminnan käynnistämisen valmistelu. Oppilaskunnan hallituksen vaalien valmistelu luokissa.
Lokakuu	Oppilaskunnan hallituksen edustajien valinta luokissa demokraattisesti äänestämällä ennen syyslomaa. Hallituksen toiminnan käynnistäminen syysloman jälkeen. Järjestäytyminen ja lukuvuoden toiminnan suunnittelu.
Marraskuu	Oppilaskunnan hallituksen kokoukset ja toiminnan käynnistäminen aktiivisesti. Masseista mahiksia -toimintarahan hakumahdollisuuden käsittely (1.–30.11.2026).
Joulukuu	Lasten parlamentin suurkokous 11.12.2026. Syyslukukauden toiminnan arviointi.
Tammikuu	Massipäivä 26.1.2027. Kevätlukukauden toiminnan ja tapahtumien suunnittelu.
Helmikuu	Oppilaskunnan hallituksen kokoukset. Oppilaiden ehdotusten ja ajankohtaisten asioiden käsittely.
Maaliskuu	1. luokkalaisten Vaikuta!-päivät 15.–17.3. ja 22.–23.3.2027. Koko oppilaskunnan osallistaminen ajankohtaisiin koulun kehittämisasioihin.
Huhtikuu	Oppilaskunnan hallituksen kokoukset ja kevään toiminnan toteuttaminen. Oppilaskunnan toiminnan arviointi yhdessä luokkien kanssa.
Toukokuu	Lasten parlamentin suurkokous 14.5.2027. Lukuvuoden toiminnan arviointi ja

kehittämisehdotusten kokoaminen seuraavalle lukuvuodelle.

7.4. Oppilaskuntien ohjaavat opettajat lukuvuonna 2026 – 2027

Vilhelmiina Haliseva

7.5. Oppilaskuntien kehittämistehtävä kouluruokailuissa

Oppilaskunnat pitävät kouluruokailun kehittämistä esillä säännöllisesti lukuvuoden aikana. Oppilaskunta osallistuu kouluruokailun kehittämiseen. Ideoita toiminnan aloittamiseen voi etsiä täältä:

[Kouluruokatoimikunta ja -vaikuttajat - Maistuva koulu](#)

Oppilaskunnan ja henkilöstön yhteistyö Voimian kanssa on tärkeää. Oppilaskunta tapaa Voimian henkilöstön kanssa kaksi kertaa lukuvuoden aikana (syksyllä ja keväällä).

Lukuvuosisuunnitelmaan kirjataan oppilaskunnan toimenpiteet kouluruokailun edistämiseksi.

Kouluruokailun kehittäminen on nostettu esille henkilöstön ja Voimian keittiöhenkilöstön kanssa.

Oppilaskunnan hallituksen toiminnan käynnistyttyä kouluruokailu otetaan yhdeksi lukuvuoden kehittämisteemaksi. Oppilaskunnan kanssa käsitellään erityisesti sitä, **miten kouluruokailusta voidaan tehdä kaikille oppilaille viihtyisämpi, rauhallisempi ja sellainen, että jokaisen on mukava tulla ruokailemaan.**

Oppilaiden näkemyksiä ja kehittämisehdotuksia kerätään oppilaskunnan hallituksen ja tarvittaessa koko oppilaskunnalle suunnattujen kyselyiden kautta. Ehdotuksia käsitellään yhdessä henkilöstön ja Voimian kanssa.

Tapaamiset Voimian henkilöstön kanssa:

- syyslukukaudella oppilaskunnan hallituksen toimesta
- kevätlukukaudella seuranta- ja kehittämistapaaminen

7.6. Tukioppilastoiminta

Tampereen kaupungin opetussuunnitelmasta: Tukioppilaat toimivat yläkouluissa, ja heille tarjotaan tukioppilaskoulutus. Alakoulujen kummitoiminnalla edistetään oppilaiden kiinnittymistä kouluyhteisöön.

Tammelan koulussa kummitoimintaa toteutetaan osassa luokkia. Kummitoiminnan tavoitteena on tukea oppilaiden kiinnittymistä kouluyhteisöön, yhteisöllisyyttä ja eri-ikäisten oppilaiden yhteistyötä. Luokat suunnittelevat ja toteuttavat kummitoimintaa lukuvuoden aikana omien mahdollisuuksiensa mukaisesti.

8. Siirtymä- ja nivelvaiheiden toimintamalli

Tampereen kaupungin perusopetuksen ohjaussuunnitelmassa kuvataan toiminta nivelvaiheissa ja siirtymissä:

[Perusopetuksen ohjaussuunnitelma](#)

8.1. Siirtymä esiopetuksesta perusopetukseen

Esikoulun opettaja ja tuleva 1. luokan luokanopettaja käyvät keväällä keskustelua siirtymästä kouluun. Tulevat 1.-luokkalaiset tutustuvat kouluun etukäteen. Pohjaa siirtymälle esiopetuksesta perusopetukseen luodaan esiopetusvuoden aikana esi- ja alkuopetuksen yhteistyöllä.

Esiopetusvuoden aikana huoltajia tiedotetaan ensimmäisen vieraan A1-kielen valinnasta. Eri kieliin tutustutaan varhaiskasvatuksen kielisuihkussa ja esiopetuksen kielikasvatus-tunneilla. Kielivalinnoista ja -ohjelmista tiedotetaan huoltajia vuosittain järjestettävissä koulukohtaisissa ja keskitetyissä kielivalintatilaisuuksissa.

[\(OPS Tampere vuosiluokat 1-2\)](#)

8.2. Vuosiluokkien 6 ja 7 välinen nivelvaihe

Ohjauksen tavoitteena on tukea oppilaan sujuvaa siirtymistä 6. luokalta 7. luokalle. Nivelvaiheessa oppilaat saavat tietoa tulevasta opiskelusta 7.-9. luokalla. Koulun henkilökunta ja tukioppilaat edistävät uuteen kouluun sopeutumista.

Kuudennella luokalla luokanopettaja käy oppilaan ja huoltajan kanssa oppimiskeskustelun, jossa keskustellaan siirtymävaiheeseen liittyvistä asioista. Alakoulut huolehtivat oppilaan opiskelun järjestämiseksi tarpeellisten tietojen siirtämisestä yläkouluun. Oppilaan siirtymistä alakoulusta yläkouluun tuetaan luokanopettajan/luokanohjaajan, erityisopettajien, rehtorien sekä oppilaanohjaajien välisellä yhteistyöllä. Tarvittaessa tehdään myös moniammatillista yhteistyötä.

Oppilaat ja huoltajat saavat 6. luokan aikana tarvittavat tiedot yläkouluun siirtymisestä. Yläkoulut järjestävät 6.-luokkalaisten huoltajille infoiltoja, joissa kerrotaan myös opetussuunnitelmallisen painotuksen mahdollisuuksista. Hakukäytännöistä tiedotetaan kaupunkitasoisesti yhteisellä viestillä sekä kaupungin internet-sivuilla.

8.3. Siirtymä perusopetuksesta toiselle asteelle

Perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen nivelvaiheessa ohjauksen tehtävänä on tukea oppilasta koulutus- ja urasuunnittelussa. Tavoitteena on riittävät jatko-opintovalmiudet ja sujuva siirtyminen asteelta toiselle. Tehostetun ohjauksen tarve huomioidaan henkilökohtaisen ohjauksen määrässä ja muodoissa.

Onnistunut siirtymä edellyttää tiivistä perusopetuksen ja toisen asteen välistä yhteistyötä. Oppilaanohjaaja valmistelee siirtymää antamalla tietoa ja ohjausta toisen asteen koulutusvaihtoehtoista ja sopimalla tutustumisia sekä koulutuskokeiluja oppilaitoksiin. Tarvittaessa tehdään moniammatillista yhteistyötä.

Huoltajia tiedotetaan yhteishausta ja jatko-opintomahdollisuuksista. Tampereella järjestetään yhteiset jatko-opintoillat huoltajille: 8. luokan huoltajille keväällä sekä 9. luokan huoltajille syksyllä. Tämän lisäksi järjestetään toisella asteella erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden jatko-opintopäivä oppilaille sekä ilta huoltajille. Tarpeen vaatiessa järjestetään jatko-opintoilta myös monikielisille.

Oppilaan opiskelun järjestämiseksi välttämättömät tiedot siirretään uuteen oppilaitokseen. Tiedonsiirto tehdään yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa päättöluokan aikana. Syksyllä oppilaanohjaaja toimittaa tiedonsiirtolomakkeet niihin oppilaitoksiin, joissa oppilaat ovat aloittaneet opiskelunsa. Tarvittaessa järjestetään henkilökohtaisia tiedonsiirtopalavereja vastaanottavan oppilaitoksen kanssa keväällä tai elokuussa.

Oppilaanohjaaja antaa ohjausta kesällä yhteishaun tulosten tultua. Tarvittaessa ohjausta jatketaan elokuun aikana, jos nuori ei ole aloittanut opintojaan toisella asteella. Oppilaanohjaaja seuraa perusopetuksen päättäneiden sijoittumista jatko-opintoihin ja huolehtii yhteishaussa ilman opiskelupaikkaa jääneiden ohjauksesta oppivelvollisuuslainsäädännön mukaisesti.

8.4. Koulukohtaiset tarkennukset

Koulu kuvaa tarkemmin lukuvuosisuunnitelmassa siirtymä- ja nivelvaiheiden käytäntönsä.

Nivel esiopetus–1. luokka

Tammelan kouluun tulevat esiopetuksen oppilaat käyvät esiopetusta pääosin koulun yhteydessä. Esi- ja alkuopetuksen yhteistyötä tehdään koko lukuvuoden ajan, jolloin koulu, sen toimintatavat ja henkilöstö tulevat oppilaille tutuiksi jo esiopetusvuoden aikana. Esi- ja alkuopetuksen yhteistyössä hyödynnetään kaupungin yhteistä vuosikelloa.

Kevätlukukaudella järjestetään tulevien 1.-luokkalaisten tiedonsiirto, huoltajille suunnattu vanhempainilta sekä tutustuminen koulun toimintaan. Yhteistyöstä vastaavat esi- ja alkuopetuksen henkilöstö yhdessä koulun johdon kanssa.

Nivel 6.–7. luokka

Yläkoulujen opinto-ohjaajat vierailevat Tammelan koulun 6. luokissa yhdessä yläkoulun oppilaiden kanssa. Vierailuilla tutustutaan yläkouluun siirtymiseen, opiskeluun ja koulun käytäntöihin. Oppilailla on mahdollisuus esittää kysymyksiä sekä opinto-ohjaajille että yläkoulun oppilaille. Vierailut toteutuvat pääsääntöisesti syyslukukauden aikana.

Myös yläkoulun erityisopettajan ja Tammelan koulun välistä yhteistyötä tehdään nivelvaiheen aikana. Kevätlukukaudella toteutetaan tarvittavat tiedonsiirrot vastaanottavien yläkoulujen kanssa. Nivelvaiheen toteutuksesta vastaavat 6. luokkien opettajat yhteistyössä vastaanottavien yläkoulujen henkilöstön kanssa.

9. Arviointi ja kehittäminen

Koulun itsearviointi tehdään keväällä Suunnitelmat-työkalun kysymyskohtaisilla arviointiosioilla.

9.1. Koulun itsearviointi

Perusopetuslaissa (21§) säädetään, että opetuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua ulkopuoliseen toiminnan arviointiin. Koulun tasolla koulut osallistuvat valtakunnallisiin ja seudullisiin arviointeihin ja noudattavat perusopetuksen arviointisuunnitelmaa. Koulut toteuttavat omissa suunnitelmissaan myös itsearviointeja ja hyödyntävät niitä oman toiminnan kehittämisessä. Koululta kerätyistä tiedoista kootaan perusopetuksen yhteinen arviointiraportti.

9.2. Kyselyt ja oman toiminnan arviointi

Miten koulu käsittelee oppilaiden ja henkilöstön kyselyiden ja oman toiminnan arviointien tuloksia?

Kyselyitä ja arviointeja ovat esimerkiksi: Ajatuksiani koulusta-kysely, muut mahdolliset oppilaskyselyt, KARVIN kyselyt, Lukuseula sekä erilaiset henkilöstölle suunnatut kyselyt (Kunta10) ja edellisen lukuvuosisuunnitelman arviointi.

Ketkä osallistuvat käsittelyyn? Miten kyselyiden ja arvioinnin tuloksia hyödynnetään kehittämistyössä?

Kyselyiden ja arviointien tuloksia käsitellään niiden sisällön mukaan johtoryhmässä, henkilöstökokouksissa, tiimeissä ja työryhmissä sekä yhteisöllisessä opiskeluhuollossa. Oppilaita osallistetaan tulosten käsittelyyn esimerkiksi oppilaskunnan hallituksen ja luokkien kautta. Soveltuvia tuloksia voidaan käsitellä myös vanhempainyhdistyksen ja huoltajien kanssa.

Tuloksista tunnistetaan koulun vahvuuksia sekä toiminnan kehittämiskohteita. Niiden perusteella sovitaan tarvittaessa koulun yhteisiä tai tiimi- ja työryhmäkohtaisia kehittämistoimia, joiden toteutumista seurataan lukuvuoden aikana.

9.3. Oppimisen arviointi

Taulukko on arvioinnin muistilista.

Miten oppilaiden oppimista ja osaamista arvioidaan lukuvuoden aikana todistusarvosanojen lisäksi? Täyttäkää koulun taulukkoon oppimisen arvioinnin toimenpiteet ja lisätkää omia huomioita toimenpiteistä ja välineistä tarvittaessa. Lisätkää taulukkoon myös koulun mahdollisesti lukuvuoden loputtua suoritettavat täydentävät näyttötötilaisuudet.

Koko lukuvuoden ajan:

Käytetään moninaisia formatiivisia ja summatiivisia arviointimenetelmiä (jatkuva vuorovaikutteinen arviointi, havainnointi, itsearviointi ja vertaispalaute, kokeet, testit, projektityöt jne.) osana päivittäistä opetusta ja työskentelyä.

Oppilaalla on oikeus saada tarvitsemaansa tukea, jos hän on jäänyt tai on jäämässä jälkeen opinnoissaan.

Elokuu

Oppilas ja huoltaja saavat tietoa:

- arvioinnin kohteista (oppiminen, osaaminen ja työskentelytaidot osana oppiaineen arviointia sekä käyttäytymisen arviointi)
- oppimisen tavoitteista ja arvioinnin kriteereistä
- käyttäytymisen arvioinnista
- keskustellaan erilaisista arviointitavoista.
- 6.vuosiluokan lukuvuosiarvioinnin kriteerit (perusteiden mukaan) selvitetään 6.vuosiluokan oppilaille ja huoltajille.
- Päättöarvioinnin valtakunnalliset kriteerit (perusteiden mukaan) selvitetään luokkien 7-9 oppilaille ja huoltajille.

Syyskuu - lokakuu

- Oppimisen tuen asiakirjat (suunnitelmat ja päätökset) päivitetään lokakuun loppuun mennessä tai sen jälkeen tuen tarpeen ilmetessä.

Marraskuu

- Oppimiskeskusteluissa käsiteltävät asiat, aikataulut ja muut käytännön järjestelyt.
- Itsearviointi tekeminen
- Yläkoulun (luokat 7 ja 9) Lukuseulan tekeminen

Joulukuu

- Väliarviointi vuosiluokilla 5-9

Tammikuu

- Opetuksen suunnittelu suhteessa jäljellä oleviin tavoitteisiin ja kokonaisuuksiin
- Lukuvuosiarviointiin tutustuminen

Huhtikuu

- Lukuseula vuosiluokilla 2
- Oppilaskohtaisten tukitoimien toteutumisen arviointi

Toukokuu

- Lukuvuosiarviointi, päättöarviointi

Taulukkoon voi kirjata esimerkiksi koulun arviointipäivämäärät.

Kuukausi	Toimenpiteet
----------	--------------

9.4. Yhteisöllisyyden ja osallisuuden toimintakulttuurin portaati

Tampereen kaupungin strategian Yhdessä.-tavoite pyrkii vahvistamaan yhteisöjä sekä henkilöstön hyvinvointia ja uudistumiskykyä.

Koulun toimintakulttuurin arviointityökaluna toimii yhteisöllisyyden ja osallisuuden arviointiportaikko.

Työkalusta voi käyttää aiheita keskusteluteemoina:

[Yhteisöllisyyden ja osallisuuden palvelupolku](#)

Halutessaan voi myös arvioida toimintaa tarkemmalla portaati-työkalulla. Tähän on myös teemojen väittämät avattu tarkemmin:

[Yhteisöllisyyden ja osallisuuden portaati-työkalu](#)

Varataan aikaa teeman käsittelylle opettajainkokouksessa.

10. Suunnitelmat ja liitteet

10.1. Suunnitelmat

Muut suunnitelmat ovat lukuvuosisuunnitteluun ja opetussuunnitelmaan liittyviä asiakirjoja. Osa suunnitelmista on koulukohtaisesti täytettäviä, osa on kaupunkitasoisia, joihin koulujen tulee perehtyä.

Suunnitelmat-sovelluksesta löytyvät koulukohtaisesti täytettävät suunnitelmat:

- Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä
- Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- Iltapäivätoiminnan suunnitelma
- Koulukohtainen lääkehoitosuunnitelma

Muut suunnitelmat ja asiakirjat

- [Ohjaussuunnitelma](#) (Tampereen perusopetuksen ops luku 14.2.)
- Turvallisuusopas (TreTurva-sovellus, sis. koulun kriisisuunnitelman)
- [Kasvatukselliset toimet, kurinpito ja turvaamistoimenpiteet](#)
- [Perusopetuksen järjestyssäännöt](#)

Opiskeluhooltosuunnitelmat:

- [Esi- ja perusopetuksen opiskeluhooltosuunnitelma, sis. koulutuksen järjestäjän yhteinen osuus](#)
- [Poissaoloihin puuttumisen malli](#) (Tasku)
- [Esi- ja perusopetuksen päihteettömyyssuunnitelma](#) (Tasku)
- [Perusopetuksen lääkehoitosuunnitelma](#) (myös liitteet Taskussa)

10.2. Liitteet

Liikkuva koulu

- [Nykytilan arviointi](#)
- [HALI-vuosikalenteri](#)

Esi- ja alkuopetus

- [Esi- ja alkuopetuksen yhteistyön mittari](#)
- [Esi- ja alkuopetuksen käsikirja](#)

Ekososiaalinen sivistys

- [ProKoulu -arvokeskustelumateriaalit](#)
- [LUMO-teot](#)
- [Koulun lukutaitotyön arviointi](#)
- [Kielitietoisien opetuksen opas](#)
- [Maistuva koulu](#)- ideoita kouluruokailun kehittämiseen oppilaskunnille

Muut

- [Yhteisöllisyyden ja osallisuuden keskusteluteemat](#)
- [Yhteisöllisyyden ja osallisuuden arviointityökalu](#)
- *Hallintohenkilökunnan ja opetushenkilökunnan tehtävät - päivitettävä, taskulinkki*

Liitteet ovat koulukohtaisia arviointi- ja seurantamateriaaleja.

Lukutaitotyö:

- [Lukeva koulu -työkalu](#)

Liikkuva koulu:

- [Nykytilan arviointi](#)
- [HALI-vuosikalenteri](#)

10.3. Työkalut

Työkalut ovat kouluille työn tueksi tarkoitettuja arvioinnin ja seurannan mittareita, ohjeita tai ideapankkeja. Niiden käyttäminen perustuu vapaaehtoisuuteen. Kehittämistyötä tehdään, sen työkalut voi koulu valita.

Esi- ja alkuopetus

- [Esi- ja alkuopetuksen yhteistyön mittari](#) (Tasku)
- [Esi- ja alkuopetuksen käsikirja](#) (Tasku)

Ekososiaalinen sivistys

- [ProKoulu -arvokeskustelumateriaalit](#)
- [LUMO-teot](#)
- [Koulun lukutaitotyön arviointi](#)
- [Kielitietoisien opetuksen opas](#)
- [Maistuva koulu](#)- ideoita kouluruokailun kehittämiseen oppilaskunnille

Muut (Tasku)

- [Yhteisöllisyyden ja osallisuuden keskusteluteemat](#)
- [Yhteisöllisyyden ja osallisuuden arviointityökalu](#)
- [Rasisminvastaiset toimenpide-ehdotukset kouluille](#)